

II Drugi Argument ex Actis Apostolorum, odpowiadający Hieronimom Świętym / Libro contra Vigilantium. Jis Cornelius leżcząc leżąc dostatecznie informowany z strony Włady Świętej / kwestią w Piotrze S. był moc Hostie; przypisał mu niewielkie Hostwo / rozumiejąc go być leżącego / Bogiem malejącym: względem czego/ more gentilitio, chciał mu oddać ekton Hosti / jako tej sytuacji o Partie Świętem y Wielkim Apostolów Świętych/ toż rozumiejąc / iż był ex diis minoribus: na ofiara onym/ wolią duchu zabić/czego im Zapołolomie Święci nie dopuścili/ mówiąc do nich/ je y my testem ludzmi/ taki y nowy. w czym też y Piotr Święty Korneliusa napominał.

Chryzostom Święty tez zas. jest opinie / iż Cornelius Piastrowi Świętemu taka część oddawał/ nie jako Bogu/ ale jako idolem Prorokowi / y ludze wielkiemu Bożemu: iednak y tez części Piotr Święty z powody swej niedziałal sobie przypisać.

III Trzeci Argument odpowiadający Thomasowi S. 3. Sent. dist. 9. q. 1. ar. 2. q. 6. ad 1. Jis nie była ta intentia Jana Świętego / aby miał oddawać Aniołowi Świętemu część Hosti/ Cultum Latrię: ale tylko reuerentiam Duliz, który leżał części Anioł Święty nie dopuścił sobie oddawać / & to dla trzech przyczyn. I) przedstawiąc tym pokazanie godność Jana Świętego/ iż był zacnieszy nabożniemu Aniołowi Świętych. Druga aby go ochronił od nieostrożnego balsodofalstwa / albowiem taki mu się Anioł Święty splendidè pokazał / iż za Chrystusa Pana / mógł go Jan Święty rozumieć/ dla tego go Anioł napominał / iako mówił Augustyn Święty: Sic Angelum apparuisse Ioanni, vt illum esse Christum potuerit Ioannes existimare, & illum vt Christum Deum & hominem adorare, & ideo (inquit Sanctus Augustinus) fuisse Ioannem ab Angelo corrigendum, ne ex errore Diuinum illi Cultum exhibeat. Trzecia przyczyna. Jis Anioł Święty/tym chciał wielką zasność natury ludzkiej pokazać/ względem ziębnoczenia Syna Bożego z natura ludzka.

IV Czwarty Argument latwa odpowieść. Jis iako to nie jest z umyleheniem części Hostie / kiedy w Kościele przed IIgo świętym Eucharistem głowy obływamy/ y onemu sie klaniamy: a potym ludziom godnym z taž Ceremonia/vczętnośc onym oddalemy: albowiem Bogu tak a vczętnośc pokazujemy ex intentione Cultus Latrię : a zas stworzeniu jego / ex intentione Cultus Duliz ciuilis: taki też gdy tamtey ceremonię powierzają vczętnośc zażywamy. Któraby teby częć samemu tylko Bogu należała/ a żadnemu stworzeniu jego słysząc nie mogła / nie jest inna/ tylko samo Sacrificium , taki w Starym / iako y w nowym Założeniu. Aby taka częć marył sie oddawać Komu samemu / oprocz Boga prawdziwego/taki według prawa Bożego/ mabył śmierć Katany / iako sie myzyc powiedział.

ROZDZIAŁ XI.

Gdy by się komu na Modlitwie Krzyż pokazał, albo Personā Ukrzyżowanego: jeśli takiemu widzeniu się zdrąz oddawać Reverentia, albo częć Boska?

O Kwestią tą y Apparitię Hosti / na ktorych się Włata Święta Katolicka funduje/ które Patriarchowice y Protopcy Święci od Boga mieli / o ktorych Pismo Świete Starego y Nowego Testamentu wspomina / żadna watpliwość nie może być/ aby takim nie miała się oddawać Reverentia / y pełność Właty / przypisać: gdyż y to jest ieden z Artykułów Właty Świętej Katolickiej / iako się to pokazuje ex Concilio Arausiano. Can. 8. & Concilio Trident. Sess. 6. cap. 6.

Kwestią tą/ albo obiawienia Hostie prywatne / które ludzie Święci/ taki w Starym/ iako y Nowym Założeniu in lege gratiae od Boga mieli/ lubo nie należa direkcie do Właty Świętej: iesunak y tym/ które osobliwie Kościół Święty potwierdził/ letce febis

701 Drugiey Księgi, Wtora Część.

szbie one poważająac / nie gobi się / albo sie im sprzećwidać / widząc
żadnej onym niedziałac / rozumiejąc le by dżsa fantastyczkie / y zmyś-
ałone rzeczy / taki Kozy ma by dż po cztytanu za Heretyka.

¶ Ktorych Reuelatiach Duranthus Confaluus pisał ex
communi Sententia Doctorum, in Tract. de Visionibus.
cap. 5. circa finem, to moni. Quoties constat Reuelatio-
nes à Deo emanasse siue in communi & pluribus, siue pri-
uatis personis factæ fuerint, illis omnino fidem esse præstan-
dam, & fide Theologica recipiendas; quoniam supposita
tali certitudine, si quispiam illis non crederet, censetur pri-
mæ veritati non credere, vel Deum posse dicere non verum,
quod est contra fidem. Quod si sermo fiat de Reuelationibus,
priuatis personis factis, non supposita tali certitudine, quæ
tamen iusu Sedis Apostolicæ fuerint examinatae & a piis
& doctis Viris approbatæ & receptæ, Sacraeque Scripturæ con-
formes: licet Catholica fide credendæ non sint, pluris ta-
men faciendæ, & existimandæ sunt. Quocirca si quis eas
omnino reiiceret, & fidem illis nullam habendam contem-
deret, temeritatis sanè turpem notam subiret, ac redargu-
endus esset. Innocentius enim Tertius. Cap. Cum ex in-
iunctis de Hereticis scriptum reliquit: Priuatis Reuelatio-
nibus credendum esse, quoties fuerint miraculis confirma-
tæ, & Sedis Apostolicæ iusu examinatae & approbatæ.

De Reuelationibus factis Prophetis, Apostolis, aliisq; pu-
blicis Ecclesiæ ministris, & quæ ad communem Religionis
statum referuntur, disputandum non est, sed Catholica
& Theologica fide illæ recipiendæ sunt, ac eis assensus præ-
standus, Diuina enim Reuelatio tunc ponitur formalis ra-
tio obiekti fidei, quæ innititur Reuelationi rerum, quas Pro-
phetæ & Apostoli diuinitatis acceperunt, & nobis propala-
runt; Capite codem.

Co się tñnie z stroną Reuelaticej prywatycznej / w Nowym Jaz-
tonie

O Skárbie nigdy nieprzebrinym.

102

Konie wiadomo to jest z Pisma Świeckego / iż Chrystus Pan nie
tylko po Zmartwychwstaniu / ale też po Wniebowstępieniu swoim
im wiele się razy pokazawał Apostolom Świętym y inßym/
y taliemniczce swę onym obiawial. Kiedy Piotr Święty wchodził
do Jezu / Chrystus Pan pokazał mu się na drobze / Etoremu poklä-
niwy się Piotr Święty pyta go / Panie do kogo idzieś / Odpowiedział
mu Chrystus Pan / ido do Jezu aby m był znowu ukrzyżo-
wany. O czym wspominata Abdias Babilonia Episcopus uczeń
Apostolów. Lib. 1. Histor. Apostol: in vita S. Petri. Et Ege-
sippus lib. 3 de Excidio Hierosolimitano. Cap. 2. Innocenti-
us III. cap. per venerabilem. Et alii.

Pawłowi Świętemu pokazał się po cztery razy / osobliwie y
naprzod iadocemu do Damaszku / dla przekazania slug tego
wiernych Actor. 9. A isto świadczy tenże Apostol Święty / iż
też był czasu jednego wiadziany od ucznia Apostolstwa / Etore /
było oraz pospolu wiecę niż pieć set. 1. Corinth. 15.

O inßych Apparatiach Chrystusa Pana jest tego wiele przys-
kładów w żywotach Świętych.

Pisze Surius, iż Chrystus Pan / Święta Maryja Magdalene /
do tej lastini / w której trzydziestki lat / na jednej wysokości
gorze po kutowałą / nawiadził ją sto y dżiesięć rązów. Oprocz tego/
miała y te niewypowiedziana od niego pojęcie / iż na Kozy dżenie
siedem rązów bywala wywozona na powietrze / na skudanie rodzeń-
czney melodyej niebleskley.

Kiedy Chrystus Pan miał się powierzać taliemnic swoich
Brygitie Świętej / Etore Kościolowi tego Świętemu wielce dus-
zyć miały / y sa od niego approbowane: Czasu jednego pokaza-
ły się ony / mowią. Jam Ciebie obral / y wstalem čte so-
bie za Oblubienice / abym tobie oznajmil taliemnic mole / taki albo/
wieni mi się podobało / y nietakiem prawem stalo się moje / gdy
czasu śmierci moja twęgo / wola swoja oddałaś w ręce moje.
Cap. 2. in Lib. 1. Reuelat. Ego sum, inquit, Creator celi,

¶

& terræ,
256

103 Drugiey Księgi, Wtora Część.

& terræ, & maris, & omnium quæ in eis sunt. Ego sum unus
cum Patre & Spiritu S. &c. y daley num. 4. mowi. Ego elegi
te, & assumpsi te mihi in sponsam, vt ostendam tibi secreta
mea, quia sic mihi placet. &c.

Co by to były za tatemnice Etore Chrystus Pán miał wola
oznáymać Brygide Świeciey (mowi Confaluus) rozumiem iż
te sa Etore sie w tydzień Xxiugach Niebieskich Reuelaticey zamykala.
Et quidem, inquit, illa esse arbitror, quæ in his Cœlestium
Reuelationum Libris continentur, & hæc vel ad Christi Do-
mini Incarnationem, Passionem, ad Cælum Ascensionem,
Spiritus Sancti Missionem spectant. Vel ad Sanctissimæ Tri-
nitatis, & futuri vniuersalis iudicii intelligentiam conferunt
aut etiam ad rerum Creationem, Militantis Ecclesiæ guber-
nationem, Sacrorum Antistitum regimen, & populorum re-
formationem pertinet, quorum omnium Beata Brigitta par-
ticeps Diuinitus facta est, vt ad Commune Christianæ Rei-
publicæ commodum ea omnibus propalaret, sicut illi Deus
præcepit, quod patet ex Lib. 7. Cap. 16.

O Apparitionib⁹ Panny Przenaswietbey Bożej Rodzicieli /
iako się wielom Ścietym pokazowała w jaśności wielkiej / wiele
Oyców Ścietych o tym piše / osobiwie / Gregorius Magnus,
Gregorius Nissenus, Gregorius Thaumaturgus. Gregorius
Turon. Ktorych Petrus Tyreus Lib. 1. Apparit. cap. 11. Tract.
1. przymodzi. Piſa też o tym y Martinus Delrius Disquisit.
Magicar. Lib. 2. q. 26. seſt. 1. Iacobus Aluarez de Gradib.
Contemplat. Lib. 5. p. 3. cap. 10. Ludouicus de Ponte Lib.
Dux Spiritualis 1. p. Tract. 1. cap. 22. & 2. p. tract. 3. cap. 8.
Petrus Antonius de Beatissimæ Deiparæ Mariæ Laudibus,
Tract. de Templis. Surius in Vitis Sanctorum. Confaluus
Durant. in Reuelat. S. Brigittæ Osobliwie czytać otym ży-
woły Ściete.

Iako też w Cesarauguscie w Aragonie pokazała się Świe-
temu

104 O Skarbie nigdy nieprzebrdnym.

temu Jakubowi Apostolowi będąc tam od Aniołom przyniesiony
na lepsze żywota na tym świecie; wiadomo to jest z Historiey Cze-
saraugust. & Ex Suario de itatu Beatorum Lib. 6. cap. 21. &
aliis quos citat Confaluus Duranthus cap. 4. de Visionibus.

O przesławnej Apparitioni teżże Panny Przenaswietbey /
Ścietuemu Idelphonowi w Kościele Toletaniskim / w His-
toryi oprocz innych ktorzy o tym piſali dalej świadectwo / Concili-
um Toletanum. Sub Anno Dñi. 1302. O tym Ściot w Ko-
ściele odprawiono / sub Titulo Descensionis B. M. V. ad Eccle-
się Toletanam. Dic 24. Ianuarii.

Jyacynth Ściety / iako też miał apparitionia Panny Przenas-
wietbey w Krakowie na modlitwie / iawnie jest o tym Histoty /
y od Kościoła Ściatego przystęta / wielce go tym weselając/
gdź mu oznáymie, iż tego modlitwy bywała wyſłuchana od Syna
Iey / Te słowa do niego mowiec / pełne radości Niebieskiej.
Weselsie Synu Jyacinctie / albowiem modlitwy two-
je sa wyſłuchane od Syna mego / y ocokolniek bedzieś
— prosil za moig przyczyna wſytko otrzymaſz.

O innych zas Apparitionach oprocz Panny Przenaswietbey /
y Apostolow Ścietych : Iako — — — Ścieli / ktorzy iuż w Cles-
bie zaſypani dwiali Bożej / pokazywali się czesu potrzeby iuż
dżiom na tym świecie / wiele poważnych Doktorow Ścietych o
tym piše : Oczym kto dñe wieǳieć / wieć cięta S. Basilium in
Vita Mamantis. S. Gregorium Nazianzenum Orat. in Iulia-
num de Fratre Cæsareo S. Hieronymum de Sancto Paulo.
S. Paulinum de S. Ambroſio. Theodoretum de S. Ioanne
Baptista Lib. 5. Hist. cap. 24. S. Ambroſium Serm. de Pass.
S. Agnetis, quam apparuisse Constantiæ Constantini Impe-
ratoris Filię testatur.

Jednetylko te przymodzie Histoty o Pietrze y Piotre Zpos-
toliaku Ścietych / iako się pokazali Konstantynowi Wielkiemu
Cesarzowi

Drugiey Księgi, Wtora Część.

Cesarzowi / kiedy na ulecenie tradu swego chciał za porządku Medys
kow wąśnie sobie je krowie dżlatek małygo oczyńić / na co iuś był
ich wiele zgromadzili : od którego tak okrutnego oczyńku / od stras-
si / i go Apofiolowie Święci mianowani przez sen / upominając go
przy tym aby sułtana roszazał Sylwestra Papieża. Ktory sie krył na
gorze Gorańcie / ktorszy go mowa Ekklementu Chrztu Świe-
tego omyl / y od tradu iego tym sposobem oczyńić ; a potym / wią-
że Śwista ktora przesłabował przytomny / aby one rozmawiali /
y Kościoly Święte Katolikom budować dopuścił / Baronius
in Vita Silvestri & Constantini.

O tych tedy Rewelacjach / o Ktorych Oycowie Święci Piśią /
albo żłobocy rozn / y ktore od Kościola Świętego Mattheus
ctiego sa approbowane / luba cudami Bożymi utwierdzone / nie
mabydż jedna wotpłiwosć / ale onym wiara cala we wspaniałym ma-
bydż dana : y meta bydż od wspanidły w wielki Rewerentley.

Wotpłiwosć tedy zstrony tego tylko na ten czas może bydż
w tego / ktoremu sie trafi istnie widzict appārticie / albo iaka mieć
rewelacie / kiedy nie ma tego Daru od Boga rozeznawania
Duchów / discretionem Spirituum. Szatan albowiem według
Pawła Świętego naczął ludzi / przemienia się czasem w An-
ioła świątlosci. A oprócz tego / appārticie y rewelacie podobne /
trafią się nietylko dobrym / ale też y złym ludziom.

Dla tego in tali Casu , niektórych Thologow z strony te-
go / taka jest Resolutia : między Ktorymi jest Bonaventura Świe-
ty 3. Sent. dist. 9. ar. 1. q. 6. Iż ci wspanicy / Ktory taki widze-
niom nabożnym phantazyckiem / albo obiawieniom nie pewnym /
dela zera ; wiare / y onym oddala częśc y Rewerentia simpliciter
et absolutē , absq; vlla apposita Conditione , nie malec od Bos-
ga discretionem Spirituum : Kożdy taki / mowil ten Doktor S.
grzeby śmiertelnie / Albowiem sie taki oddale w niebesieczniwo
bałwochwałstwa.

A tego potwierdzią Wincenty Święty Zatonu Kaznodziej-
skiego

O Skarbienigdy nieprzebranym.

stiego in Tract. de Vita Spirituali Ktory jest tcy Gentiley / iż
takie widzenia lubo nabogne / y obiawienia / ferè & regulariter &
communiter nie bywają prawdziwe / Ktore sie pospolicie ludziom
prostym trafią / osobliwie bialym głowem / Ktore sa pretkie do
wierzenia ; ale raczej onich rozumieć iż sa na ojukanie onych od
Czarta zmyślone. Albowiem Bog niezwykli talemnic swoich sęs-
tych oznajmować / per apparitionem sui , vel Angeli , aut
alicuius Sancti , tylko za przyczyna wiela / albo z osobliwej lasti
y favoru swego / przeciwko ktoremu flubze swemu wierzeniu y ko-
ebanemu / Ktorego bydż godnego znajduje swych talemnic Bos-
sidi ; przy ktorych taz pospolicie / lubo nie ordinarię , daje in-
stinct , albo radomienie do serca takiego / z ktorego może poznac
prawdziwe Boskie iego bydż to obiawienie. Taki tedy Rewelac-
tie Boskie zrząbka sie trafią : A te zas Ktore sa od Czarta / częstos
Proč bywają / według opinie tego Świętego .

Jest tedy niektórych Theologow z strony swego widzenia
taka rada / aby in tali Casu , mogł sie uchronić przed Czartow-
stwem / ten Ktoryby podobne miały / albo mielią widzenia / nie mialac
donum discretionis Spirituum ; iż nie ma siem poruszać z affe-
ctionem swoim nabożnym ku takiemu widzeniu / mniej o to obiec /
tak iżoby nie nie widzial / albo y nieślągal / czyniac sie niegodnym
widzenia Boskiego ; a potym da Bog takiemu oświecenie / aby
poznał prawde.

Albo taz z ta sondytia według niektórych / oddać może re-
verentia takiemu widzeniu / Ktoreby było w postaci UPrzyjowanego
nego / mowiąc do takiej persony . Jeśliż jest prawdziwym Chryſus-
sem / Ktory umarł dla nas grzebnych na Krzyżu / oddaje tobie moj
uklon powinny / iato Stworzycielowi y Odłupicielowi mojemu .
A jeśliż to jest od Szatana zmyślone widzenie / y te rewelacie / na
widzenie y ojukanie mnie grzesnih / tedy sie toba brzydze feras-
nie / y toba gurdy . Ale nadewystko taki Kożdy raczej sie ma zatrzymać /
nie mialac sie nic w rozmowy / y nie porwac sie do pretkiego

wierzenia i duchu wiadomości / &ż do porządzenia się z fikcji tego faktu
będzie duchowych / obojętnie duchownych.

ROZDZIAŁ XII.

O Sposobach którymi wszelkie obiawienia nad przyrodzenie zwykły bywać.

Bogiem wydał nam te swoje sposoby / które mi się zwrócił po konsultacji z Profecką Świętym y oznajmowac im talemente swoje : Niako też obojętnym sposobem / inßym wielce duchanym faktem swoim. O czym taki Num. 12. mówi. Si quis inter vos fuerit Propheta Domini, in visione apparebo ei , vel per somnium loquar ad ipsum : At non talis seruus meus Moyses, qui in omni domo mea fidelissimus est. Ore enim ad os loquor ei , & palam , non per ænigmata , & figuras Dominum videt.

Troisziem teby sposobem Zipparytie y Rewelatie wszelkie nad przyrodzenie zwykły bywać / vel secundum Visionem corporalem, vel Spiritualem seu Imaginariam, vel intellectualem , to jest albo oczywiste sie representatio w oczach cielensnych ; albo duchowym sposobem wphantasie / lubo we śnie : albo w oczach rozumu. Na to się zgadza Dottorowie Święci. A na wyróżnie o tym pisze Augustyn Święty in Lib. 12. Genes. ad Literam cap. 17. & 24. Hieronim Święty in Prologo Apocal. Ioan Thomas Święty Dottor Anjelski 12. q. 93. ar. 6. Et 21. q. 174. ar. 1. ad 3.

Oczymieś sie na ten czas reprezentatio / kiedy to oczyma cielensnymi / takie dalsze rzeczy nad przyrodzenie wyróżnić widzi / y onym się przygotuje : iako Blizeus Prorok patrzał oczyma swymi / na on położony Blasie Proroka / kiedy był na Dostojenstwie ognistym weszły do Raju 4. Reg. 2.

Druzy przydzielili tego apparitionem auricularem seu

voca-

O Skarbie nigdy nieprzebranym.

108

vocalem , kiedy kto głos tylko słyszy Ducha ińskiego / & onego samego nie widzi / iako Samuel Prorok gdy leżąc będąc radościem / bawił się w Przybytu Pańskim / słyszał głos Boga / kiedy go do siebie wołał & onego samego nie wiośala. Ale y to reducitur ad visionem seu apparitionem Corporalem.

W Płomiu Źałonie Duch Ś. w postaci golebicy na głowie albo na ramieniu niektórych Świętych bywał widziany / oczymieś wiele historię w historiach Kościoła Ś. Katolickiego.

O Grzegorzowi Świętem Papieżu / śniegacy historya duchem motą jego / iż na głowie jego / gdy piął / często był widziany Duch Święty w postaci golebicy.

O Umbrozym Świętem Gerasimem wielkim Klasztorzem Ord. Præd. toż czytamy iż gdy Pasanie czynił do ludzi / często kroć widywano na ramieniu jego przy oflu golebice / a z oflu tego ogień albo płomień ognisty rolały : a głowa tego światłością cubosa wna byłala obłoszona.

Także o Bazyliu Świętym Doktorze / iż też na ramieniu jego Duch Ś. w postaci golebicy przebywał.

Chryzostom Ś. Doktora wiele razy gdy piął Księgi wisiąano przy nim Pawała Świętego Apostoła.

Thomasa także Świętego Doktora Anjelskiego / widziano nie raz w Szkołach rozmawiających z tymże Apostolem Świętym.

W Działach Apostolskich / wiele tego jest / iako Duch Święty mówiąc ad aures Apostolów Świętych / naprawiał Act. 13. kiedy / ieiunantibus Discipulis dixit Spiritus S. segregate mihi Saulum & Barnabam in opus, ad quod assumpsi eos. Także apparitia fluśnie się nadziewa auricularis , seu vocalis.

Oczymieś Duchowemi widać się podobne widzenia / kiedy się komu we śnie / lubo wphantasyę jego położu : iako Jezus kiedy Patryarcha widział przez sen drabinę wysoko / która się nie była dotykana / y Aniołów Świętych po oncej wstępując y zstępując syd. Genesis 28.

Oczymieś

259

Oczyma rozumu natęż czas takie apparytie bywają widzialne / kiedy zaraz przystym / y wykład taki rzeczy ożmonych co znasz / rozumie ten / komu sie połaziut: y to jest właśnie de essentia Visionis Spiritualis, iako Daniel Protopow powiedział Intelligentia opus est in visione. Daniel. 10. Czyli tedy prorocy Święci mówali od Boga widzenia: y gdyby Protopow nie rozumiał tego / co mu Bóg per imaginariam visionem in Phantasia połaziut / tedy to widzenie jego / zaledwieby było godne imienia Prorocza / iako to niektóry Theologowie dobrze wyciągają. Sifola imaginaria potentia occuparetur circa ejusmodi visionem, vix prophetiae nomen mereretur. Zuaręz in Comment. ad 3. p. D. Th. q. 30. ar. 1. disp. 9. Sečt. 2.

Widział Walożar Król Babilonii oczyma swemi Cielesnymi strągne ono widzenie / reka na oknie pałacu swego pod czas Baniektu piśace / ale tych słów które były napisane / żaden się nie znał / bował w Etolektwie tego / któryby ono mógł być przeczytać / y wykład ony Królowi powiedział / oprocz Daniela Protopowa / kto temu to Bóg obiawił; co to było za pismo / to jest / te słowa / Mane, Thecel, Phares, y co znaczyły Królowi oznaczyć. Daniel. 5.

Slabuchołodnozor takiże Očeć Baltazar / widział być oczyma duchownem przez Gen / Drzewo wysokie bardzo aż do Nieba / ślicznym liściem y owocem rostożnym ożryte / na którym ptasie gniazdy mieli / y zwierzęta / pod gałęziami tego drzewa rościąglemi odpoczywały; którego widzenia tylko tenże sam Daniel / który miał Spiritum intelligentię mogł prawdziwy wyklać powiedzieć. Zaczym Danielowi Świętemu przypisuje się tamoż Prorocwo / dnie Królowi onym / który mieli od Boga tamte widzenia / a czoby to znaczyło / nie wieleżeli.

Obiawienia te Boffiektore Boga w oczach Cielesnych / Duchownych / y rozumnych według wrodobania swego czesem połaziut: rozmaicie się w piśmie Świętym / y co Doktorow Świętych nazywają / albo tytułu / w gledem rojnych sposobem y oto licznosci

licznosci id / to jest Reuelationes, Apparitiones seu Visiones, Oracula, Prophetia, Raptus, Somnium, Inspirations, seu instinctus.

Reuelatio jest / kiedy Bóg rzeszy jakieś skryte / y nie wiadome oznajmuje. Apparitio seu Visio, kiedy się Bóg / Anioł / lubo ktory S. albo iaka rzecz bżiona / na przykład świątostwo niezwykła w oczach Cielesnych albo Duchownych komu połaziut / co pośród ludzi ludzie prosić żalowaniem nazywają.

Apparitio alia est personalis, alia impersonalis. Personalis jest / kiedy się iaka Persona Święta w swej postaci realnej reprezentuje. Impersonalis. Kiedy w postaci cudzey / lubo pod zasłona iaka połaziut się: iako kiedy Bóg połaziut się w postaci Anioła / albo człowieka: Chrystus Pan w postaci Krzyża: Duch Święty w postaci gołębicy / ogonia / świątostwo. itē.

Oracula, sa te / kiedy Persony Święte które się połaziut / y zaraz przystym rozmowy swe z tymi / albo od nich iakiem pomieszczeniu / którymy się dało widzieć / mówiale. Co Święty Eucheriusz in Lib. 3. Reg. cap. 14. taki opisuje. Oraculum namq; vocatur cum Diuina hominibus, vel Angelica allocutio, vel secretorum quorundam reuelatio conceditur. Albowedlug Confalu, Durant. Oraculum est, cum in Somnis grauis quadam Persona appareat, & quid euenturum, aut non euenturum, quid faciendum, aut omittendum sit enunciat. Tract. de Visionibus Cap. 1.

Prophetia kiedy się przy taki apparytiach przysile jakieś rzeczy opowiadają Duchem Prorockiem.

Raptus siue Extasis jest / nie jakieś zdrożycenie człowieka / przez oddalenie od niego zmysłów Cielesnych / w którym Bóg pospolicie swoje pokazywać tajemnice / albo oznajmować quæ facultatem naturalem excedunt.

Extasis według Thomasa Świętego 22. q. 173. ar. 2. non est aliud, quam in Deum eleuatio, cum omnimoda ab exte-

rioribus sensibus abstractione, ex magnitudine ipsius eleua-
tionis procedens. Ato takiem zadowyczeniu čerpę/ przez oddalen-
nie zmysłów cielesnych od siebie robię się prawie taki w tapia w
kontemplacjey rzeczy dżiwnych Boštich nad przyrodzenie / y taki
nie wie widzi oczyma Cielesnymi co jest przy nim obecnego/ ani
stow żadnych nie fliszy/ lubo nary głosnicy do siebie mowiący/ ani
bicia żadnego nie cuiet/ ani ognia Storym by čalo jego było palone/
ani jelsza ofrego gdy by było rjezdne.

Henricus Harphius lib:2. Theologiae mysticæ p.3. cap:37.
wspomina o Świętey Blazie ktora czesbu iebnego w dżieni trzech
Królow / byla w takim wielkim zadowyczeniu/ iż trzydziest dñi
ze nim przeała / nic wieleższa oni piłac / ani czuiac/ ale latoby Dz-
marla żostawala.

Raptus latekto Święty Thomas Aquinatar: 2. ad tm. addit ali-
quid supra extasim nam extasis, inquit, importat simpliciter
excessū a seipso. Sed raptus super hoc addit violentiā quan-
dā suauissimā quæ non est contra naturam, sed supra naturæ
facultatem.

Nażyska teby ten Doktor Święty Raptum, Supremū contē-
plationis gradum; quia Diuina virtute Spiritus hominis
rapitur, & a sensibus alienatus ad sublimissimā conteplatio-
nem amoretq; Dei extollitur. 22. q. 180. ar. 5.

Jeszcze rożność leśni raptum & extasim, iż raptus non,
habet ortum ex virtute humana, sed Diuina. Extasis autem
alia est naturalis, quæ ex naturali causa pendet: videlicet, vel
ex forti apprehensione aut pauro terrenorum: vel ex vche-
menti speculationerum difficultum. alia est super naturalis
vti dictum est. Consaluu. Tract: de visionibus cap. 3.

Somniū fest co się pod podobienstwem we śnie położule y aby
ko było zrozumiano co się przez taki sen znaczy / trzeba obiawienia
Boštiego/ abo rady człowieka Bogobogaego y dobrze wilabo mege
takiem

takiem talemnic/ lubo sam miałby tuż dobra w tym experientię.
Inspiratio siue Instinctus zowie się nadawnienie Hostie: iż
to kiedy Eto do czego dobrego/ oczym niemyślis/ spretka na sercu
swoim czuje wielka chęć: lubo też aby zaniechał/ takiem rzeczy Eto
że w myślis był wykonać.

Instinctus może się też nazwać wewnętrznym obiawieniem iż
to piotr Święty instinctu Diuino, poznali iż Chryſtus Pan był
Synem Boga żywego/ Co mu y sam przyznał gdy mowi do nie-
go/ Włogosławiony iestes Symon Bartosz iż dla tych troszeczek
tobie nie obiawiło/ ale Ociec moj Story w niebie iest. Matth 16.
A o innych Apostolach mowi: Conſiteor tibi Pater, quia ab-
ſcondisti hæc a Sapientibus & prudentibus, & reuclasti ca-
paruulis Matth. 11.

ROZDZIAŁ XIII.

*Święci Boży wiele Cudów dżiwnych mazyły się czynić,
per modum Imperantis, z nadawnienia Bożego.*

A poſtołowie Święci mieli ten dar od Chrystusa Pana/ iż
wiele z nadawnienia Ducha Ś Cudów czynili/ roſtażuiac Chro-
stobom aby uſterewały/ non orando sed imperando, tych stow
żedżywali. In Nomine IESV Nazareni surge & ambula. Albo sanet te Dominus &c. D. Th. 3. p. q. 43. ar. 4. Ueyże iest
Chrystus Pan w dżielal y innych Świętym swoim.

Bernat Święty miał taki nadawnienia od Boga iż poza-
wał w sobie moc Boffa bo Cudów czynienia / y kiedy tego była
trzeba / zdecytm beſpiecznie chorobom roſtażował aby uſterewały.

Miał y Stanisław Święty Patron wielki Królestwa pol-
skiego taki dar. Ducha Świętego/ iż beſpiecznie obiecal Królowi
Bolesławowi/vmarłego od trzech lat w grobie sprobnięlego Plos-
trowina stanowić w świadectwo do senu jego / w tym sobie ja-
dnący watpliwości nie czyniąc/ ani to pod konfitem obiecal/ ſekly-

by go Pan Bog dźciał wyſluchać/ ale w tym Króla upewnił/ iż ten
mąż miał maby źi poſtuſią z wolet Bożej.

Wysycałtakże Święty Patron Polski dźwnydy się Cubow
wazyl cypnić ažnadhnenia Duha Świeſtego/ gdy roſkazował emat
tym/ aby do żywota ſwego ſte wręczały/ alepi wrzot brali/ po wos-
tach byſtrych nogami ſuſhem / iako po ſiem ſobſic/ bedzieczne
puſczalac ſie rę wode/ nie prebułec w przod/ iſly by go neba flrys-
mała/ iako czasu lednego y drugich braci towarzyszyw ſwych na
ſwym płaszczy/ prez ſeroko y byſta miſte przewoſyl/ nic nie oba-
wiatac ſie/ aby ſam y znimi nie zatonal.

Raymund Święty de Peniafort tegoż Źakonu/ſpomiednie
Króla Zispanskiego piedy dźciał od niego/ex insula Baleari ma-
iori/ uſobdzie/ bla grzechow lownych/ ktorych ſa nápominaniem
tego Świeſtego/ ten Król poprzejſteć nie dźciał/ a przystym przys-
ſtopilo zekranie królestwie/ aby go żaden do Oſtretu przymowad
nie śmiał. tedy on ſuſnoſcia wielko puſcieſi ſie na gleboſci mora
ſtie płasz ſobie na modzie roſpoſadzby na ktorym oſtepnal/ Pos-
nielego do laſti ſwej przymiaſtoſy/ aby mu fluſyl mięſio jagla/
y tae wſzecſciu godzinad morze ono mil ſeſcdziesiat do Garde-
mony cudownie przebył.

Taki bar Duha Świeſtego znowi Bog Święty w ſwoim dā
wac prz ſwoich ziemieniach y reuelatiach/ lubo to nie ordinarię,
iako die pomeđiato.

Zioby Chrystus Pan połazał ſie Świętemu Žaunowi w pos-
ſaci Krzyża/ z wielka śmielioſcie/ zaraź gernal ſie do niego/
aby go rafmisiem oblepili/ mowiac: mea hæc merces, mea
est retributio Crucifixo militare: Crucis gloriā agnosco &c.
Surius Tom: 5 mense octobr. in vita ipfius.

Græcifet Święci maja to wiđenie dźione Krucifirę/ ſtrips
blami Scaphin obrytego/ ktemu rany Chrystusa Pana ktoś
ze na Krzyżu podział na čiele tego myraſil: on nie obawiałc ſie/ iako
iego eſyta ſataniſtego per aliquam tunc illuſionem, milo-
ſcie Chrysta

ella Chryſuſa Pana roſpalony zaraź oddał mu vlon Boſki: in
vita ipfius.

Święta Małarka Generiſta także gdy one Chrystus Pan
nawiedził/ y czynil ta uczeńnicę. Kan y boleſci ſwych ktorę na
Krzyżu čierpią z wielka pokora one przymowad od niego/ y
z nim zſtrony tego czynila rozmowa. in vita ipfius.

Thomaſ Święty Doktor Angelini bedac czasu lednego na
mobilnoſcie przed Crucifixem a ſyſac od niego te ſlowa do siebie Be-
ne scripſisti de me Thoma, quam ergo mercedē accipies?
Dobrije pisał omnię Thomam/ což tedy zaplatę wſmieszonu
nie watpiac/ iſ to był glos prawdziwie Chrystusa Pana/ cubo-
znie prez ten Krucifix do siebie formowad/ poſornie odpowies-
dzieſt Non aliam Domine, niſi te ipsum, vlon mu przy tym
Boſki oddawacieſt.

Bastach Święty Męczennik bedac leſce w biebagach pogani-
ſtach/ czasu lednego bawiac ſie na puſcji łowarskiej/ miał tam appa-
ritus wiele cuddrona Chrystusa Pana ktoru mu ſie połaſal na po-
ſacie Krucifixu na gloriole lednego Ielenia/ y glos do ſiebie ſyſac
wzywajacy go na ſluſbe ſwoje/ oczym on nie nie watpiac/ lubo
poganiſt iſ go Chrystus prawdziwie/ do wiary ſwoley ſwietey wypo-
wad/ zatym wſgadzisby bogami poganiſtemi/ ſamemu Chrystu-
ſowi Panu oddał ſie na ſluſbe ſe wſytkim domem ſwoiem
dorjeſt ſwietey przylewby.

Iaſt Święci Boſi miewali ten bar Duha Świeſtego/ przysia-
wieniach y reuelatiach Boſkiſt/ iſ zaraź poznawali zdrady y ſidle
ſataniſte: lubo teſ prawdziwe bydž obławienia Boſkie.

ROZDZIAŁ XIII.

Iako ſię poznawic maja wideoenia y obiawienia
prawdziwie bydž Boſkie.

Xugurth

Xuguslin Świty vmeszałac sposoby y przycyny wßeltich obserwacji które się zwoley Bozey/ albo dopuszczenia jego nad przyrodzeniem ludziom wßeltiego stenu przytrafiaje/ y co by tez za rojszatę swoj mial dać onid/ mowiąc 2. de Genes. ad literam cap : 18. Jż rādnicy by wolał slysec iñsyd opiale z frony tego/ nigdy w tym dawec swoje sententia. Jednak aby pożdemu w tym dosić uczynil/ ktorzy by od niego wieźiec determinatis z frony tego przegnali/ doszatecznie to w tydostom swoich deklaruie Malem, inquit, a liorū hac de re opiniones audire quā propriā sententiā ferre. Literum namq; visionum ac diuinationum causas & modos investigare si quis potest, certoq; comprehendere, cū magis audire velle, quam de me expectari vt ipse differam. Quid tamen putem: ita ut nec docti, me tanquā confirmantē derideant, nec in docti tanquā docentē accipient, sed vtriq; disceptantem & querentē, potius quā scientē, non occultabo.

De rozeznaniu albowiem wiđenja cudownego y rewelathey/ te sliß sed Bogą/potrzebano to osobliviey lassie y daru Ducha Świętego/weblug Apołola Świętego/ ktorzy 1 corinth: 12. mowią. Alii datur sermo scientiæ, alteri fides. alii gratia sanitatu, alii operatio virtutu, alii prophetia, alii discretio spiritu, alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum, haec autem omnia operatur unus atq; idem Spiritus diuidens singularis prout vult.

Tie wßtykim Pan Bog daje te swę dary/ daje oraz rosytkie jednemu: ale weblug woley swej y posobowania / y to ku pozytkowi wi Kościoła Świętego Rāholickiego.

Wiđenia te nad przyrodzeniem y obiawienia/ poniewaz tręsista sie dobrym y złym ludziom/ z tąc eis połączuiet/ iż gaddenego Świętem one nie czują/ cum non sint per se meritoria humusmodi visiones, iż o tez actus Prophetiae, dla tegoż ten ktorzy mierzą iekie obiawienia/ pozgladem tego nie lepszy nad tego ktorzy

ry 321

ty żabnych mieja. I obojęt wobom czäsem takie wiđenia barbętliwili niżelium byly pozyteczne/ iż to Bonāuntura Świty oparte lib. de profectu Religiōsum cap. 18. z tąc albowiem do prożnej dźwala y w świata otasia niektorszy brali/ y ślimy dźebie czeskośc zmodzili laba sea ktorzy mogli byd; zalteraciey takiey kolicek phantazley/ w apprehensione sobie brali y sprawdjiwa rewelatia od Boga podobne say sobie rozumieeli/ a czäsem tez nie ktorzy oneszmyślali/ aby sobie w ludzkopinie światości przetozieknali: albo one iuz zrozietka w nich zatrzymali. Co wieleby Ezechiel prostok w falsyficyd Prorokach w patrowal/ y onym to exprobrował mowiac: vidistis visionem cassam, & diuinationem mendace locuti estis. Ezech: 15.

Trzymajcie to zapewne/ iż Bog swoich tdiemnic/ nie żwyski obiawiać ludziom światozym/ ani eis tez Aniołowie Święci onym połączyswac: ale ludziom Świętym y bogobojnym. Co gdy bywa/ żadney nie podobał edzley takim do westpliwości z frony takich rewelathey aby ziemialy byd; ob Boga prawdziwie: Aniołowie albowiem Święci bedac posłannicami ob Boga/ przestrzegaja tego aby intelekt takiego rekificowali y do uwierzenia tego co oznaczmuje disponowali. Jako Anioł Gabriel przy zwiażowaniu Pana przesnaświetlę y z frony w cieleniu y poczcia syna Bożego w żywocie iey/uczynil/ gdy do niej zatrwożoney z frony tego mowią: nie boi się MIAK JA/ albowiem z nalaſtas lassie w bogo; a iż tez nic nie jest w nigo niepodobnego/ y to iez o znacymule y przys Elżbietę niepłodney/ ktorą w starosci swej syna poczelą/ do wierzenia/ Pana ne Przeczysta disponuie.

Malia to iekie Aniołowie Święci/ iż przy swoich apparatibus pospoliticie z eis propter sui reuerentiam, nie iako bojań/ lubo strworżanie/ wolne iebnat/ sprawnia: a potym tydostem wveselata/ ktorym sie połączuiet/ y do milosci Bożej serca ich zapolnia y do paterzy pobudzało/ y czäsem cubera wielkim potwierdzają to co esnacymule

263

Drugiey Księgi, Wtora Część.

ożnaymula/matplimosc z strony tego od nich oddalala/y z wielkim
wspokoieniem serca ich od obyczajow bliwic Ćtorym sie oczy wloscie
potasuja.

Przykład tego mamy Lucę 1. o Zdobyciu Świetym / gdy
musieś Anioł Gabriel pokazał przy Ołtarzu w Kościele pod czasem
fiszy / ożnaymula mu / iż w bliskości jego porodzić mu miała Syna
Elizabeth : oczym tak pismo Świete wspomina. Apparuit autem
illi Angelus Domini stans a dextris Altaris incensi, & Zacha-
rias turbatus est videns, & timor irruit super eum. Ait autem
ad illum Angelus. Ne timeas Zacharia quoniam exaudita
est oratio tua. Et vxor tua pariet tibi filium, & vocabis no-
men eius Ioannes, & erit gaudium tibi & exultatio, & mul-
ti in nativitate eius gaudebunt : &c.

A iż temu nie uwierzył Zdobyca / cudem to potwierdził An-
ioł iż zaraz staral go niemota / iż ob tego czasu nic nie mogł mos-
telicą do porodzenia Syna swego.

Brigitta Świetą maled cęsu lednego niewła matplimosc
z strony nie ktorego obiawienia ktoro miała. modo vocalisu au-
riculari od Chrystusa Pana : ieflis to było od niego obiawienie
prawdziwe albowie / obawiając ele iakicy zdrały od Anioła zlego.
A przeto za druga apparitia piekranułek niesieć od niego / iako ma
poznawać obiawienia ktorasa od Bogę prawdziwole / a ktoro sa
ob czarta / do ktorę tak mówi.

Ja jestem tworząciciem twoim y Odkupicielem. Czemuś
sie bałe o slowa moje / y czemuś myślał / ob ktorego by Ducha były /
ob dobrego czyli od złego : powiedz mi mowią / znalazła no slowa
małych co by sumienie twoie nie pokazaowało tobie abyś to czy-
niła z Albo iefliż tobie roszazałem co przeciwnko rozumowet. I ta
co Brigita Świetą odpowiedziałe / bynamaley : ale wifstki tamte
rzeszy sa prawdziwe / y tam żele pobłogosili. Odpowiedział Chrystus
Pan. Jam tobie roszazałem trzy rzeszy / z których ty mogł poznać
Ducha dobrego. Roshazałem cięcię Bogę twoiego / który sie sko-

O Skábie nigdy nieprzebrinym.

stworzył / y wifsto co masz dal tobie. To tobie rozum twoj mos-
wi / albo nauca : eslić onego na de wifstko. Jam tobie jeszcze roszas-
załem trzymać prosto albo prawdziwa / to jest / wiare te mieć /
iż nie masz nic stworzonego coby nie było od Boga / a iż nic przez nie-
go nie może być dżna świecie. Jeszcze roszazałem tobie kochać sie w
świetnieszliwości rozumnej / wifstki rzeczy : albowiem świat
dla człowieka stworzony jest / aby go człowiek na potrzeby służywał.

R O Z D Z I A L XV.

Iako poznac Duchā nieczystego.

Pierwszy rzeszy tamtym / przeciwnie możesz poznac Duchā nies-
czystego / iako nauca Chrystus Pan Brigitte S. w tym one
przestrzegając. On tobie radzi o dźwale sie własno starać / y z dobr
sobie od Boga danyh w psychie sie podnosić. On radzi także tobie
miedziarstwo Artykułów widry a. On radzi niewierzemięzliwość
wifstkih członkow / y do tego serce zapala. On też niekiedy ofu-
kta pod pościcie dobrey rzeczy. Dla tego roszazałem tobie taki
rzeczy zawieje roszrasać / a madrym Duchownym Personom tego sie
powierzyć. A przeto nic nie mów na ten czas Duchā dobrego bydż
z toba / gdy wic nie bedzieś pragnela / tylko samego Boga : y w mi-
łosci jego bedzieś sie rospalała. Ja to sam mogę wzywać / a niepos-
dobna jest diablu do ciebie przystapić. Ale dni do żabnego człowieka
Pá zlego / tylko z dopuścienia mego / albo dla grzechów / albo dla
iakiego skrytego Siedymnie relabomego : albowiem on jest stwo-
rzeniem moim / iako y Inge wifstkie rzeczy / y odemnie dobry był
stworzony : ale przeszłość swoja stal sie złym / y dla tego ja jestem
Pánem iego iż. Rdalej na koniec mowią / iż Diabel nad duszami
tych ktorzy we mnie wierzą / y milują mnie / nigdy nie moje panow-
wać. Ex Lib. 1. Reuelat. S. Brigitte. cap. 4

Z których slow to sie potażuje / iż Czart ktorzy się przemienia
czasem w Anioła światłosći / do Świątyni Bożych ktorzy się z
Boga

119 Drugiey Księgi, IV tora Część.

Z bogą milujo / y mierwata od niego / i kiedyś pośledny / nie może mieć do nich przystępu / tylko żwoli Bożej ; a to oſobliwie kiedy dęce aby tego w potoczył / y żeby poſnal / iż nie woglądem iſto by wolaſnych tego zaſlug / taka laſta onemu ſwe przez obiawienie takiem ſwoim ſtrytu / poſkajule.

Dla tego o S. Moysyjewych świątobliwości leſt Cudów mi od bogu potwierdzona / z stroną tą Reuelacji / iż ſe prawdziwa we alle krzeba roſpić : iako to ſe Świętey Małgorzaty Benenskiey y Brygitti Świętey y innych Etorów świątobliwość wieleſe przes Reuelacjō ſymota iż leſt światu ogłoszona / y od Koſciela Świętego Reuelacjō ſa approbowana.

O tym teſt nie wiele ſie znáyduje przekladowe / iż Czart przesmienial ſie w Anioła świątlosci / gdyi to tylko żwoli Bożej ſie dęte / iż mu bog czasem tego dopuſcza / iako ſi wyzej powiebziālo. Czytam apud Scuerum Sulpicium , iż Maretinowi Świastemu pokaſał ſie byl w poſiadci Chrystusa Pana Wzryſionego / Julianie Świętey w poſiadci Anioła świątlosci : o tym Methaphraſtes in vita ipſius : Świastemu Symonowi Glupnikowi także kiedy z motem ogniskiem przypadał po niego zmyſlonym / aby go wſiel / iako bog ińkiedy Eliasz Proroka do Kalu.

Ruboto bog dopuſczał takiem počuſy Ćartowſcie na tych Świętych / y innych ; ale potym zbraſte iż onym občyl / y nie dopuſcił im w takiem bledzie zoſtarowac : Z drugim kawal takiem / iż zaraž poſtrzegli ſibia Ćartowſcie / y one oſ siebie oppadzali.

Czart poſpolicie zwycieli bręc na ſi poſtać czołowicza / niewiaſi alrzednich / beſkiſ ſtrachnych / y gabiſny rozmaltocy / iako ſi to dobrze počuſcie w ſymowie Świętego Matołego / Świętego Jilasyma / na Etorowych ſturmami Ćarci nadpođili / a wie czytam w ſymowie iż / aby ſi Etorom iż tych Świętych pokaſał w poſiadci Anioła świątlosci / a daleko mniej w poſiadci Panny Precioſnej wieleſej Bożej Rodzielieli / albo ſamego Chrystusa Pana / co ińkiedy kiedy bylo / te wiadole ſie bſicie zdopuſcnię Bożego / y nie bez przyczpy w takiem

120 O Skarbiec nidaſy nieprzebranym:

By tſiemney / bogu ſamemu wiadomey.

Dla tego ſorteticy y Indi / barzo bledza Ekorzy o Kewelatiach rozuſcie : onym relaty ſiedaſcie / gdy ſie im trafi takiem napeſ fundulec ſie na tcy powieſci Świętego Zapeſtola / iż Anioł die minoſci przemienić ſi mojew Anioła świątlosci / co iako / y kiedy y ſed to poznawać / iuz ſie powiedziałe. Ale niſey / wyrzynętey o tym bedzie oſobliwa nauka.

Duranthus Confaluus piſor na to Capitulum Ćswarte Brygitti Świętej / monito. Plurima in praesenti Capite afferruntur signa, quibus Beata Brigitta certior fit, quod ea quæ in his Ćeleſtium Reuelationum Libris continentur, non dæmonum illusiones ſunt, ſed diuinitus datæ Reuelationes & inter cetera, illud eſſe præcipuum ſcribitur hic, quod nihil inuenitur in his, quod & rationi & conſcientiæ conformatum minimè fit: noſtrarum namq; operationum Regula refta, eſt ratio, per quam quid agendum, quidue fugiendum nobis eſt, edocemur, quodq; hoc, ratio habet ab alterna lego, quæ eſt prima Regula omnium agibilium, & prima veritas, ut Author eſt D. Th. 12. q. 19. ar. 3. & 4. Ideo fieri non potest, ut rationem, & conſcientiæ bona dictamen sequens, decipiatur a dæmoni, ſecus vero, ſi contra fiat.

Reuelacie Brygitti Świętey ſe approbowane ob Papieżow / ob Grzegorza II. Bonifaciua IV. Urbana VI. y innych / ob wielu Meredytakow exāminowane y cenzurowane.

K O Z D Z I A L X V I .

Iako poznawat mamy gdy ſię Ćart przemicnia w Anioła świątlosci.

Ćart Reguly pobal Chrystus Pan Brygittek Świętey / z tyc ſygo Bożej ma dobrodzieć / kiedy Ćart bierze na ſie poſtać Anioła

Drugiey Księgi Wtora Częst.

iolą światłości dla oświetlania człowieka. Pierwsza / kiedy kogo do tego wiedzie / czego sumieniu dobrze rządzi czynie. Druga / kiedy prowadzi kogo do prostej chwali / albo żeby się w sobie podbał / y zdobrob Bogą sobie danych w psychie sis podnosił. Trzecia gdy do serca wotpłosć podaje z strony Artykułów Wiary Świętej. Czwarta. Kiedy niewiernieść i złość człowieka Cielesnych rządzi / y do tego serce żadne nie przystoje zapała / y aby światę w roszczości zażądał. Lib. 1. Reuelat. cap. 4. vt supra fusius.

Święta Katarzyna Genencka miedzy innemi przekrogała / miedzy te od Chrystusa Pana / iako poznawać Czarta gdy się w postaci Złynola światłości pokazuje / to jest. Jeżeli na przod wesele do serca pobale / y odbotne czyni; a po tym to zas pretkō inflat / y testliwość następuje: a po światłości jego / strajgue się clamnością pokazula. Przeciwnym zas sposobem / gdy Bog kogo nawięzia: Przypad. primo aspectu, propter reverentiam sui, balaźn w niem światka sprawuje; a potym zas wesele serce jego / y ono zapała do miłości Bożej y Enot Świętych / y wielko dąć nowym pobudza / aby onemu samemu stawił w pokorze / y wzgadzeniu tego świata. Do tego wotpłosć oddala / a bezpiecznym czyni z strony tego co sie mu oznajmuje.

Consaluuus Duranth. Lib. de Visionibus cap. 11. circa finem. Pięć sposobów wylicza z których rozumność mamy Duchem zły od dobrych. Przypad Duchem zły ten jest znak naprzeciwieństwa / iż zarówno sprzeciwia się sprawom Boskim / y Świętychiego przykładem dobrym; dla którego wiedzie do rozwarczenia światem / y aby nie nacławiano ich na dobrą uczynkado. Za nie dżiw mowi / albowiem jest nieprzyjaciel Chrystusow y Przyjaciółiego / Chrystus Pan albowiem jest zwierciadlem Boskiej miłości; a Czart jest Ojcem clamności y fałsu. Chrystus jest zezwolicielskiego zbawienia: a on Książciem wiecznego potępienia. Chrystus jest Autorem żywota wiecznego; a on jest śmierć / y wiecznej niebzczęśliwości.

Drugi

O Skarbie nigdy nieprzebraneym.

123

Drugi. Czart człowieka podusza y wiedzie do garnięcia mysli / y wysokiego trzymania o sobie / iako mówi Grzegorz Święty / Lib. 4. Moral. cap. 13. Non aliud docet, quam mentes sibi subditas, celsitudinis culmen appetere, cuncta æqualia mentis tumore transcendere, Societatem omnium hominum alta elatione transire. A 346 Duch Boski czyni człowieka pokornym / y im bardziej w cnote postepuje / tym sie nayniego dalejemy / y wielkiem grzesniliem bydż rozumie / a zatem ogniem miłości Bożej sie rospala / z siodekiem rozmyślaniem roszcby robieliśmy y głebieści.

Trzeci. Duch zły zawsze falsywą oblegą buszna pełni / a potym one bolesciami niejnośćmi dręczy / y trapi. Duch zas Boski prawdziwa oblegą one nawięzia / y głebieścia światłości one zaraz cowieca: samemu albowiem tylko Bogu / (iako mówi G. Igacej Fundator Societatis I Es v) stworzeniem swoim rządzić / y serca ludzkie milosćta swoja rozgrzewać / y one odmieniać / y do siebie ciągnąć / należy.

Czwarty. Duch zły in Agibilis czarem przynosi albo oznajmule bezpieczeństwa poczatku / a potym na koncu nie ofność y trudność potęguje. Niekiedy też zaraz na poczatku względem latycz Enoty trudność oznajmule / aby odwabil od dobrych uczynków. Czarem o wielkim milosierdziu Boskim powiada / iż / da czynienia sprawiedliwości przeszodził. Czarem zas przed oczy przeplada / furiość sprawiedliwości Boskiej / aby o milosierdziu tego desperowało. Ale Duch Boży w człowieku sprawuje bezpieczeństwa y ofność / w Bogu / aby taki o milosierdziu tego nie despotował / ani też tego sprawiedliwości niezajmiedbywał.

Piąty. Duch Boski do czego kogo prowadzi / zarówno kontec dobry obiecuje / który jest chwala Boja / tego wyflawienie / y zbawica nie ludzkie / y aby sie o to starał / wleć go do tego nieustającego. Za czart zarówno do złego konci ciągnie / to jest / o staranie sie / o chwale i wolności / o bogactwo / do nabuwania iakomie dobr tego świata / y aby

266

z aby iż roktof y zetyswał.

Siosty. Znak wielki jest/ Dusza bydł dobręga / Rady Miast
stwo y stacęspodzie que wypisali sprawach Duszkowym / y to za
myślać pobożnych radzi / aby się nie odstraszal ob nich / za lata
sąt trybulačami tego świata/ albo iackiem kolwiek przestępstwami.
Za sas dycieć to Czartowsta sprawule/ iż człowiekowi skupuły
czyni/ trudności przeklada do dobrych wiązunek aby iż zaniechali/
albo teś przez strady swe ob tego odradza: Aby roktof y
światowych radzi y pobiudza: tedy nesolo się pożałuj/ y z kreny
tego rozmawia/ y powiadaj do tego.

Siedmy. Czart zaszywa y tego sposobu/ iż czasem tomu do
dobrego radzi / aby go obuła / y wiedział / sub specie bonarum
virtutum zasiedla w nich zbrady swych pokrywając / y bierze go/
także Ryba na wiele / pożartem zdrowym lej / przypodbię: na
przykład radzi Frakaturam vitioso , aby mu dał okazje do wiele
efektów pośpiechow. Drugiemu radzi Peregrynatio / aby za tym
opuszczał iisse rokcie zaflug / y pozytki busz swolej / które mogł
mieć/ gdy by doma w połoku śledzać Pana Boga dyciały / y bli-
żnym z miłością zaflugował.

Przykład tego świata tu przypomnij. Świdzieli teraz nikda-
wono Mensa Aprili. ieden Szlachcic zacny do Drzewa Krzyża ☩.
w Lublinie ex voto, y przyczynie tego powiebział nazywienia swo-
go/ iż on bedoc infascinatus, albo rącey obsessus od Czarta nás-
sięca/ Roku przeszlego 1654. zaczym od niego bardzo jest zwies-
diony y obułany/ bla czego się na to mieysci Świecie ciętowal.
Ten bedoc iſſicze na ten czas Szlachmątkiem czasu ludnego/ wlys-
zy głos w nocu do ściebie/ wstan y uczyń to co roktofujis / tam jest
Matka Syna mego/ a Boga twego/ iedz tam do tego J. Ponias-
Hera/ a nikomu o tym nie oznajmujs / tam bedziesz zdomieniym /
trzy lata/ y bedzie tamtemu mieyscu dobrze/ y male dwois: potym
obiecowal mu iż bedzie Wladyka/ a po trzech latach Metropolita
Lubelskim y ma zielnozyc Cerkiew z Kościolem Ezymistim. Za
potym

O Skarbie nigdy nieprzebranej.

125

potym jaś bedzie obranym Patriarcha od Z. J. 173. w Koronie y
w Księstwie Litewskim. Tak mu wiele godności obiecowal ten
czart nastanec/ y wierszył temu gręsu. Ale gdy się ten człowiek ra-
dził/ strony takiego sobie objawienia innych ludzi nadzazanie
tego Czarta/ dopiero się ten czart oznał w połoku jego tymi słowy
żdoy/ żdoy/ bede miał swą życie/ bede się tu miał dobrze: a potym
nazywać/ natychmiętko go tu nazyali y sam się przeklinal / y osobie
oznajmil/ iż on jest Diabel/ a iż nie mogł inaczej mieć przypisu do
niego/ tylko się z nazwą Matka Syna Bożego / y do takiego
blegu go pietnej przywiedli/ iż wierszył temu wypowiedniu. Za od
tego czasu przystym sie człowiekowi bawił/ do wobla mu Serdec / y
nowiny rozmaito przewiac/ Iubo tego nikt słyszeć nie moje. Za gdy
wiedzieli ten człowiek do tej Kaplice aby się to Drzewo Przenajświętska
św. droga/ zaraz czart mówił o nim: Przecież mi teraz wyrysza-
dil/ po coś tu wiedzi / co tu było potobie z profe die wynidzie-
stąd/ wynieć profe/ a obiecując/ że od ciebie poysze prece/ die leszczę
nie teraz/ y tak go ofiarnicnie molestował aż wysebił z Kaplice.
Taka była relacja tego człowieka przy Drzewie Krzyża Świętego
o tym swym przypadku.

Z przeto kiedy takie Revelacie miawał do wobla sobie / które
sie znowia Relationes auricularce, iż Persony nie wiedząc/ głos
tylko iaki do siebie mowiący słyszą/ miało być wielkim podejrzeniu/
y obawiać się wielkiego oszukania od Czarta iackiemu człowiekiem.

ROZDZIAŁ XVII.

Co rozumieć o takich Snach, w których bywa przestroga
iaka, albo napomnienie, y potym się to prawdziwie sa-
mierzecza weryfikuje albo wyjawia.

Młody inny mi Cudami Drzewa Krzyża Świętego Lubels-
kiego/ naduże się ten/ iż istna Personą na Polyanu biera

Fors

267

hora będąc / wibisła przez sen Drzewo Krzyża Świętego Łubelskiego w oprawie Kołtowney / tatem / Parlami / y Rzemieńmi drogitemi przyzobione / taka wiadomość była swojego żonie: przy tym głos fizjalny. ¶ Gierasio wcielał się w ten swojej chorobie do Krzyża Świętego Lubelskiego / a będąc zdrowa. Ta Persona nie miała żadnej wiadomości o tym Drzewie Świętym w Lublinie / radziła się z Możą swego / ktorzy dawny ony z strony tego informata powszechnie będąc tego wiadomy: zatem Motum rognis iā niewidzieć to Drzewo Święte. A przelatany do Lublina / Drzewo Krzyża Świętego oglądał / y oprawę tego nową / taka przez sen wibisła / takaż bydż przynala / ktemu Drzewu S. Motum oddał / zdrowo zaraz zofała.

Surius Tom. 2. Mensa Aprili wspomina ten cudowny lebrego Kupca w Brytanii o Ludwinie Świeckiem. Ten Kupiec dierpiac czas nic mały / nie uleczony bol w goleni lebnej swej nogi: czasu lebrego / gdy od bolęci wielkiej bärzo naręcał na utrąpienie swoje / a iż nie mógł zarządzić rady od Mlebykom / nie ulecznie tay choroby: gdy w tym frakundu żałował / miał przes sen takie zapomnienie / aby albo on sam idział / lubo kogo innego poślali do Sablemnu w Zoląbce Wiatr / y tamże mu przyniosły trophę mody tay / ktoraby Ludwina Panna Świata rece fwe omyle / potym on też wobec goleni swojej choroby / co iceli oczy / zaraz zdrowo zofał. Ten Kupiec nazdilutre zano wsko poły dal wiare temu Śnowi / ale on tay Panny nie tylko nie gnał / ale y o Imieniu Jezu nigdy nie się bał: wyflali ednati fluga swego do Zoląbce Belgley / y tam roszcząc mu pełno sie pytać o tym Mieście Sablemnum / y myaledźle sie o tay Świeciej Lubowinie; ktorze on znał / prośbę ony o taka woda / czego ona prośba y milocia przyniugana przeciwo bliźniemu etrapionem / nie bronili. Wroćmy się tedy do Pana swego i ta woda / y omyle one goleni tego dnia / zatem zaraz bolesć ustapiła / y doskonale zdrowie ten Kupiec zofał. In vita Sancta Luduinæ.

Zto

Kto bedzie wkażał ten sen z obu stron / taki Kupca / albo y tay Panny Świeckie / iż ta liemu snu dana od nich jest wiata / osobliwie iż Panna przyswoliła bać tey wody / ktorze rece swoje umyla / iż tego postanca nie odprawiła ob siebie / zganił wuy mu / iż snom bate wiare / albo iż farną z tob nie wziąć okażey do prozny obwazy o sobie / zstrony swej świątobliwości / słusnie Boży zaświacić się musi.

Theugaudius Biszup Treniteni bedac wyklety od Papieska Mitolata / potym za jego pokuta był rosgrezsony od Abryant Papieża / náznačyreszy mu mieszkanie w Rzymie w Klasztorze Świętego Grzegorza Ad Cluum Tauri: ten miał dżowny Sen Therugaudus Biszup / to jest. Wibiał we snie Świętego Grzegorza mowiącego sie siebie / aby z tego Klasztoru wyszedł. A oczy Enerozy sie boiażn go wielka wziela / a oczynięsy modlitwe / sno- su wsnol. Potym drugi raz Święty Grzegorz w Biszupiem ubla- gęe wkażał mu sie y rzekł: Wyjdź z tad / mieszkanie tu nie moesz : a on odpowiedział / Papież mi tu mieszkanie náznačył. Odpowiedział Święty Grzegorz / y ty cos o to prośb / y ten ktoru tobie to dał / obaście przeciwko Bogu uczynili / y on čle pokarze. Ta ktorę sowa przelekti sie Therugaudus / y potym modlat sie znówu zda- jnał. Ale gdy poczuł iż ludzie iacyd ida / zmrośnieszy oczy leżał iako by spiac. A Grzegorz Święty zareka Świętego Andrzeja pros- wadząc / Diakonowi ktorzy świecke przed niem ustoři rzekł: Trą- go / y gdy go tracił / siadł na łozku Therugaudus oczy zamkną- noszy : A Grzegorz Święty rzekł / patrz na nas: poyszał tedy z boiąźnia wielka / y ostryżał głos. Jesłt z tad nie wynidłiesz w drugi Tydzień / ze wszystkimi twemi umrzesz : a jesli wynidłiesz wolen- bedajesz / ale y ty / y wszyscy twoi Oyczysny swej nie oglądaj. Co sie potym wszyscy spełnilo. Zaraz Therugaudus porwał sic / y wszys- skim ono zdobycie swe powiadał / a nie mogac tak rydlo innego mieszkania o Papieża wprosić / do Sabinow zabiżawszy / tamtego roku umarł ze wszystkimi domowemi swemi. Chciał Bog / mowis/ żdrowieniem Kupiec zofał.

K

Baronius

Baronius ad Annum 368. aby ona lego rydą/która była wielka
y Stodliwa / dlużej Parana była. Abryanus odpuścił ale przes-
konto wolt Bożej. In Vita S. Greg. Lib. 4. cap. 94.

Trąsia sie y to słyseć od ludzi rozmaitych/ lato przesz sen czasem
sem miewała niesiekie przestrogi z stroną przypałcow swoich.
Lato czestożroc/ we snie napomnienia od zmęcanych przyjaciół
swoich/ aby Pana Bogę za nich prośili / lałmuzny dawali / y innych
mi dobrymi uczynkami onym w Czyczeniu Mleka bedacym rás-
towali.

Wywala lepsze y taki sni z stroną tych rzeczy/ o ktorym bynasz
mniec drugi nie myślisz / latekto iż czasem kto ma taki sen & eto z
przyjacielem sie swoim wie / o ktem wie iż w daleki kraj odla-
nął / albo daleko mieszka: apotym przypadło do tego nad spodzie-
wanie/ iż ten przyjaciel do siego przylezdza/ y čleby sie ; niem/ y sen
on verisitale sie o niem.

Co tedy mamy rozumieć o takich snach/ leśliś to sa ob Bogę
te/ ktorze sia verisitale albo wyjawiale/ taki y te ktorze do dobrych
uczynków pobudzale albo napominalo.

Sainty Isidorus Lib 3. cap. 6. de Somniis moni / lubo-
sny latekie prawdziwe sie bydż woldza/ lebnak nie trzeba im zaraż das-
wać wtary/ gdyż Czart czasem prawdziwe rzeczy oznakomyje / aby
w innych wieku obiawieniąc swoich rydley osiąkać mogł. Qua-
dam, inquit, reuelationes supernæ Diuinitus fuit info-
nnis, sicut in Euangeliu de Sponso Mariæ, qui vt fugeret
cum pueru in Egyptum in somnis ad monetur. Et quamvis
nonnulla vera sint somnia, facile tamen eis credendum non
est, ne forte Sathanas in Angelum lucis se transformans,
quemlibet incautum fallat, & aliqua erroris fraude decipi-
at. Quia nonnunquam Dæmones ita quosdam Curiosos
Obseruant, vt interdum aliqua vera pronunciant, vt in mul-
tis falant.

Co sis potwierdzia z Objawienia Brygitti Świętej / ktorą
sam

Sam Chrystus Pan przekrzegalec mówi do niej / aby nie latwo
śnom dawała wiece / z ktorym czasem wiecie na sercu miewała :
czasem do smutku one przypadły / powitałec / iż te Czart spra-
wule / ktorzy tobie do serca podale mafole rzeczy / abyś się prosto wie-
seliła ; czasem smutne abyś w smutku swym dobrze sprawy twoje /
ktoreś mogł a czynić / opuścić. Dla tego miedzy tego wieku flos
wach falsywych / wiele się prawdy znajdują ; albowiem diabel nie
gdy by nie mógł osiąkać / gdyby do falsu swego / prawdy nie przys-
miał. Słowa te sa Chrystusa Pana do Brygitti Świętej.
Quid te sic eleuant somnia lata? Cur vero te deprimunt so-
mnia tristia? Nunquid non dixeram tibi, quod Diabolus in-
uidus est, & quod sine permissione Dei, plus facere non po-
terit, quam stramen ante pedes tuos. Dixi etiam tibi, quod
ipse est Pater & inuentor mendacii, & quod in omnibus fal-
sitatibus suis admiscet veritatem. Propterea dico quod dia-
bolus non dormit, sed circuit, vt inueniat aliquam occasio-
nen contrarie. Ideo cauendum est tibi, quod diabolus, qui
ex subtilitate scientia sua, ex motibus exterioribus depre-
hendit interiora, non decipiat te. Nam quandoq; immittit
cordi lata, vt inaniter gaudeas, quandoq; tristia, vt dolen-
do dimittas aliqua bona quæ potuisses facere, & vt ante mi-
serias, fias misera & dolorosa. Quandoq; etiam diabolus im-
mittit cordi deluso, & volenti placere mundo, multas falsita-
tes, per quas decipiuntur multi, sicut falsis Prophetis. Et
hoc contigit homini, qui plus aliud diligit, quam ipsum
Deum. Ideo contingit quod in multis falsis verbis, inueni-
untur multa vera, quia diabolus nunquam decipere posset,
nisi falsitati admiseret veritatem, &c. Lib. 4. Reuelat. San-
cta Brigitta. cap. 38.

Zaże też nie zdrobię trzeba snami pogardzać/ albo one sobie les
Ece ważyć/ dale tego przyczyne : albowiem też Bog niekiedy y ziem
ludziem/ nadużycienią dobrze podale y skutek ich dobry pożaruię/
osobliwie

osobliwie aby powstały z grzechów swoich. Niciedy tej dobrym
obie we śnach obiąwia, aby tym bardziej Bogę milowali. Dla tego
go kiedy y niekroć takie obłuszenia przes sen trafia się tobie mleć/
nieprzykłady/ momi/ do tego serca twoego/ ale uważajsz y rozeznas
szy to z przyacioly twoimi madremi Duchownemi: albo takie
widzenia opuszczaj/ y wyrzucaj one z serca twoego/ iż byś iż
miewał: albowiem kto się w nich kocha/ częstocie bywa oszu-
kany y poturbowany. Słowa Chrystusa Pana Bożego Brygitti S.
Verumtamen sicut omnia somnia, non sunt recipienda, sic
nec omnia sunt contemnenda, quia quandoq; etiam Deus
malis inspirat bona, & exitus suos, vt resipiscant a pecca-
tis suis. Quandoq; etiam bonis bona in somniis, vt amplius
proficiant ad Deum. Ideo quando & quoties tibi aliqua ta-
lia occurserint, non apponas cor tuum, sed pondera & di-
ficerne illa cum amicis tuis sapientibus Spiritualibus, aut di-
mitte, & exclude ea de corde tuo quasi non visa, quia qui
talibus delectatur, frequentius illuditur & perturbatur. Ibi-
dem Cap. 38.

Dla tego Bernard Święty mówiąc rozmowę z stroną snów z
Giostra swego/ tak o nich powiedział. Lubo niektore sny sa prawo
bžne/ lednakże nietrzeba onym łatwo dawać wiare; albowiem zros-
zny dźwignięcia przyszłości/ y skąd by podobili tego dostonale nie
rozumieństwo. A na koniec mówią/ abyśmy snom wiary nie dawali/
abyśmy w nich nie byli oślepiani. Sermon 63. de modo bene
vivendi.

Clementus Zurbynel o sobie to powiedział/ iż nigdy snom żas-
dnym nie wierzył/ lubo po tym niekiedy mówiął źmudź iż byd; do-
bry 22. q. 95. ar. 6.

O temtym kiedy obłuszeniami przes sen kiedy się wyżej wspo-
minaly/ to o nich mamy rozumieć/ iż te były prawdziwe y osobliwe
Bogie napomnienia/ co potym Cudy swemi to Bog potwierdził.
Pierwsze o Drzewie Zaszyja Świętego Lubelskiego/ aby tamtem

Cudem

Cudem niezwycołym to Drzewo Przedwalebne/ o ludzi woslas
wil/ y dwoalebny mōceyni. Drugie/ aby Świątecy Ludziny wiele
za empatobliwość pokazali. Trzecie/ aby tamtem przykładem swej
Świątecy sprawiedliwości na przełożenistwie będącym napomnieli.

Taže zas przeszrogi przes sen z stroną przypadków ro-
zumialy/ lubo y skutkiem byd; y potem potwierdzone/ miało byd;
lednakże zawsze w podejrzeniu/ gdyż Ćwarty zawsze gulta sposobom
aby człowieka iżko waldo: co się pokazało z Rewelacji Brygitti
Świątecy/ iż ci ktorzy onym dnia miare/ pospolicie rozmalię bles-
dy zahodzą.

Tego też trudno nieprzyznać/ iż Engel Święty Stros
człowieka wTELU rzeczywiście informuje przes sen/ y w przypa-
dach ratunku/ y we snie z stroną iż czesem przeszroga/ albo do
dobrych uczynków pobudza y napomina/ niektore rzeczy przyszłe/
qua statum ipsius concernunt oznacymule. Bog albowiem ones-
mu roszasal/ aby go kreszgl we wszystkich brogachiego. Psal. 90.
iż kiedy się wyżej z Rewelacji Brygitti Świątecy powiedziało/ dla
czego też/ nie zawsze trzeba sny pegardzać.

A przeto y ten sen o ktorym sie wspomnialo/ iż gdyby się trafi-
lito komu z przyjacielem swym mówić/ ktorzy mu się przyśnił/ y
cieśyć się nad spodziewaniem z Szczęśliwego powrocenia Iego/ o ktorym
mówiął iż mówiąca kralina obiecali. Tedy takim sen może się
rozumieć iż to było obłuszenie/ od Anioła Strosa/ ktorzy zmyli
prowadząc człowieka do miłości bliźniego/ y do ucieśnienia się z przy-
jacielem z Szczęśliwego powrocenia Iego/ skąd bywa dwoalec Bos-
gu/ y dylekcionem czynienie onemu. Taże też czasem z przeszodu ins-
zych godzi milych nad spodziewanie/ z ktorymi mu wiele sie wcię-
być przyslo. Zdjęto S. Hugonowi Bissupom Gratiopolities
mu z przeszoda do elebrie Brunona Świętego z towarzyszącym Iego/ y
o ktorym miał sen taki/ iż kiedy siebie Świeżo mówiąc wpadałacy do
do nocy swojej. Ktory Bruno Święty/ gby samośladem przypuś-
do niego z towarzyszącymi swemi/ tedy Bissup zrozumiał iż to on

K3

sen

132 Drugiey Księgi, Wtora Część.

sen lego/ otych Gościach Świętych/ onemu oszaymowal/ y przysiąweszy iż wiedziecnie/ potym nażnaczył im Gory Barthusyatisie/ w Dyocesze swoiey/ aby tem ſywoſt ſwojy Puſtelnicy według inſtantley ſwoicey prowadſić mogli.

Przypominam tež tu ſen piękný Eſtorym flyſtał ob iebnego Arcebiſtupa Peſtiego Piekłownetiego ex Ord. Præd. Patre Augustino Baghiesi, Eſtory tu był od Króla Peſtiego w Poſelſtwie poſłany do Króla Poſtiego Wladyſławę IV. Roku 1636. Ten tedy Arcybifupnim poſyblata nowina do niego od Króla Poſtiego/ zſtrony lego Poſelſtwę. Mial tak ſen/ iż go Król przysiał do siebie y Korona ſwoja Królewſta/ wioſyl na głowę jego. Co by mu ſen taki miał prognostykowac/ nie apprehendowal tego ſtrazu; až piedy ſtutek lego ſie pokazał w ten czas poznal/ iż to było od Boga/ albo Anjoła Stojska obwieſzczenie/ iż miał bydzie Peſtem Królewſtym.

Lubo to tedy bywale czæſem ſny prawdziwe/ ale iż nie może poſyby wiedzieć y rozeznac̄/ Eſtore taki ſny ſa od Anjoła dobrego/ a Eſtore ob złego/ tylko ten Eſtory ma dar ob Boga discretionem Spirituum, albo wiđſi iż nie ſa contra dictamen rationis, tedy nie trzeba takich ſnow apprehendowac̄/ y one zaraż z d Bokiem obiwienia rozuimieć: ale one ma ſobie taki waſyć/ jaſkoby iż nie mial/ y nic nie wiđſial; albo tež z ſtrony tego ma ſtuć tedy ludzi maledyf/ oſobliwie Duchownyf. Co zaś z ſtrony tego/ iż czæſem duſie umarlyf/ przyjacielom ſi ſwoim pokazaua/ w Koździejale drugim potym Eſtory naſtepuje/ to ſi deſiderowac̄ bedzie,

ROZDZIAŁ XVIII.

O Snach ktore z przyczyny przyrodzoney pochodza.

O Tych Snach pochodzacych z rozmaitych przyczyn przystojnych/ y ktoreby byly y oeffekta ob iż/ także ex quali conſtitutione corporum pendeant; nie iest mierſce tuo tym ſie bawić; ale pro nunc deſyc wiedzieć/ iż inatſie ſny miewala Melankolicki/ inatſie

133 O Skarbie nigdy nieprzebranym:

Inatſie Polercy/ taki Phlegmatyci/ y Sanguinci: taki inatſie glosiūt/ inatſi potrawami obciążeni/ inatſie pragnente čierplacy/ Inatſie Eſtore z Conſtellecy quæ alicui pro tunc dominatur, pochodza/ albo obliwie iż to o czym najbarſciej myſli/ albo ſie zabawia/ tedy ſtakley apprehensy podobne ſny zwykli miewać: tako Tibullius z El. 4. o myśliwcaſu powiedział/ iż oni najczesciſciej o ſpotyczak/ o puſtyniach/ laſach ſny miewaſi.

Venator cum membra toro defessa reponit:

Mens tantum ad Sylvas, & ſua lustra redit.

Co tež Wlebzye czæſem obſerwować w dorych zwierzach/ gdy Xecea pty onym orbiunulo/ iż w poſzod ſrozumiewale iż complix/ & Constitutionem corporis, pytając ſi ony/ inter alia, ſame ſny miewala/ iż to Galenus iż naucza. Lib. de Praefigiis Somniorum.

Thomas Święty dyſcuriac o eſfektach ſnow/ Eſtore z przysiąwioney przyczynę pochodza/ moni/ iż nie iest rzeccy nie przysiąwany rzeccy przyszles niž prognostykowac̄ y onym wierte bawić 22. q. 95 art. 6. in Corpore. Quod si quis, inquit, viator ſomniis ad praecognoscenda futura, ſecundum quod ſomnia procedunt ex Reuelatione Diuina: vel ex cauſa naturali intrinſeca, ſiue intrinſeca, quantum potest ſe virtus talis extende-re, non erit illicita Diuinatio. Si autem huiusmodi Diuinatio caufetur ex Reuelatione Dæmonum, cum quibus pa-cta habentur expressa, quia ad hoc inuocantur: vel tacita, quia huiusmodi Diuinatio extenditur, ad quod ſe non po-tet extendere, erit Diuinatio illicita & ſuperstitiosa. Szczególnie o tym piſa Kommentatore wie iego.

Obſerwować tedy y tłumaczyć ſny/ Eſtore z przyczyny natu-ralnej pochodza nie mniej iebnego grzechu/ y zlelige fluſa do po-znamienia z ſtakley okazyey/ Eſto ſtakley dworoe/ albo affectione čierpi/ y czego ſie ma wyſtręgac̄: albowiem trafia ſia/ iż ſny melankolicki-emiſtare ſtrąglis/ do desperatice czæſem bolesliwych przypodzo: dla-tego

tego mądry Mędyk przyczyny iż ma wpatrować. Tychże snów zktórych causaliter trafiają się effecty / które są mazywne accidentia fortuita, niegodzi się obserwować / iako to zwykli niektoszy one sobie miewać za prawne prognostyki / npz. kiedy ktoś mówi / kiedy mi się śni o taki rzecznik / albo o taki personach / gawęże mi się także snu pełnia / iż muszę mieć taką frasunkę / albo mieć jakieś nieczęście pożądza / albo też szczęście nieczęście sobie z nich rozminala / kiedy masz ku opodobaniu swojego. Talem y inzym podobnym snem dawać wiara / iż grzech y superstitia: iako to dał Plautius Paulus Comitolus Respons. Moralium. Lib. 4. q. 4. y rokole innych sumisiorum ex recentioribus. Czart albowiem to sprawule / gdy się także snu pełnia / aby im była dawana wiara zawsze / y inzym gušem albo zabobonem tego / czego y pismo Świętego zekazuje. Non autur ab impiis nec obseruabitis somnia. Leuit. 19. Iako Mi brzec świadczy / iż wiele takich pokłoszylo / ktorszy w snach nadzieli pokładały / Multos inquit, errare fecerunt somnia, & excederunt sperantes in illis. Eccles. 34.

Wiele ex Gentilibus pisało / de somniis, iako / Antiphon, Philocus, Artemon, Seraphion, Ascalonites, Arist. quem Coment. S. Th. Cicero Lib. 1. de Diuinatione per somnum & alii, quorum meminit Azorius. Institut. Moral. p. 1. Lib. 9 cap. 17.

Jedni Paganie snay leczesobie mali / y aby Bog miał przesien człowieka zapominać / albo moc teka Hosta miala w nich się znadysować / że umiech to rozumieli / iako to Epicurei y Cynici philosophomie / Xenophanes / Chelophonius / & Cicero Lib. 1. Diuinit. per Somnum, y to sie z pismem Świętem zгадza, iż Bo się wyżej pokazało.

Inni zasprzecznym sposobem / wiele snom przypisowali / y że niektkie Hostie obyczienia one udrzewali / y zapewne byli twierdzili / iako Platonicy y Stoicy / Chrysippus & Iamblicus & Plotinus, wiedząc o tym iż Bog przedtem Prorokom / przesien takimnicę swoje

swoje skryte oznaczywali. Zile to nie brzeka należywać fałmi / ale Reuelatiāmi.

KOZDZIAL XIX.

Jeśliż umarli pokazują się kiedy prawdziwie po swej śmierci ludziom na tym świecie żyjącym.

Wielkie Świętym jest o tym Ziforyz / iako Samuel Prost po śmierci swej pokazał się Saulowi Królowi i. Regum. 28.

Mojżesz też y Elias widziani byli na Górze Thabor z Chrystusem Panem rozmawiający / tempore Transfigurationis eius Matth. 17.

Czytamy także w Mattheusie Świętego Cap. 27. iż czasu śmierci Chrystusa Pana / wiele umarłych Świętych zgrobów poniesławio / y pokazywali się wielom w ciele swoim / w Niedziele Zielonej w Jerozalem. O Świętych tedy Bozych niemal żadney wotpłliwości / iż według woli Bożej czasem pochodziły się ludziom na tym świecie.

O tychże zas umarłych ktorych dusze się zatrzymane w Niedzieli Czystego y / aby sie dosyć sprawiedliwości Chrysty z Roko według onych now Chrystusa Pana Matth. 5. Non exies inde donec reddas nouissimum quadrantem, które nowa według Ambrozes go Świętego y innych mała się rozumieć o Czyciu: co y Kościół Święty Katolicki to wyznawa / y Katedrali domownemi / takie wiele przykładow z Ojcow Świętych te pokazuje. Czytać o tym osobiście S August. Epistola 99 ad Euod. Bedam lib. 5. Hist. cap. 13. S. Gregorium Lib. 4. Dialog. Cap. 36. Dyonisium Carthusianum in Dial. de Iudicio particulari art. 31. Bela in de Purgatorio Lib. 2. Cap. 6. Reuelationes S. Brigittæ Lib. 4. cap. 7. & 8. Vitam S. Gregorii & vitam S. Nicolai de Tolentino apud Surium.

Thomas Święty Doktor Anjelski / pisze o Zipporiach

duß zmärlych moni, iż nis ty lte duſe Światy po zmierci swej/ połasnia ſie czesciu ludziom wedlug dispositiue y Prudentiue Boſtley/ iżte Augustyn Światy wſpomina o Światym Gellieie Męczenniku/ który ſi w Mieſcie jego i Tolentinum oczymioſcie połaſ- zal/ gdy ed pojan i kieprzydaciol byli obleżeni. Ktoreś przytra- ſia ſi/ iż y duſe potepiony počazula ſi z dopuſczenia Boſtego/ ad przefroge y poſtechu luſtch. Taſte y te duſe ktore ſi w Czy- ſcu zatrzymane wſgledem ſwego ratumku. O czym taki wſpomina-

4. Sent. dist. 45. q. 1. art. 1. Quæſtiuncula 3. Secundum dispo- fitionem, inquit, Diuinæ prouidentiæ, aliquando animæ ſe- paratae à ſuis receptaculis egressæ, conſpectibus hominum repreſentantur: ſicut Auguſt. in lib. de cura pro mortuis agenda narrat, de Felice Martyre, qui Ciuibus Nolaniſ viſi- biliter apparuit, cum à Barbaris oppugnarentur: Et hoc eti- am credi potest, quod aliquando etiā damnatis contingat, quod ad cruditionem hominum, & terrorē permittuntur viuentibus apparere; aut etiam ad suffragia expetenda, qua- tum ad illos, qui in purgatorio detinentur, vt per multa quæ in 4. Dialogorum narrantur patet. Sed hoc intereft inter Sanctos & damnatos, quod Sancti dum voluerint ap- parere poſſunt viuentibus, non autem damnati.

Et in Responsione ad ultimum, iſcie to dellarute: Quamvis, inquit, aliquando animæ Sanctorum vel damna- torum præſentialiter adsint, ubi apparent: non tamen cre- dendum eſt hoc ſeimper accidere: aliquando enim huiusmo- di apparitiones fiunt, vel in dormiendo, vel in vigilando, operatione bonorum: vel malorum spirituum ad inſtructi- onem vel deſtruſionem virtutum.

Na tego y taſte Apparitione zmärlych ſi wſe muſa bydſ po- deyrane / czekotce albo uolem Czart one falſuie/ y mayprebze y tym luſt obuſtwa/ wižac felonnych do wiernia/ taſkim wiža- niem/ który ſi ſi czesciu bieſce Ciale zmärlego ktorego z pota- plenyd/

pieniy/ wedlug opinie Molinii 1. p. q. 51. art. 2. disp. 2. Al- bo raczej w gmylonem ciele in phantastico Corpore połasnia ſi: lubo we ſacie/ aby tym ſposobem ſadźnicy mogły oſuć iſi/ re- ſtaſiutac za ſi mobilne czynie/ y Mieſce Świate odprawiać/ gmylając ſi bydſ duſe tego albo owego: lubo za iny/ poſtepu- ny/ który on falſywie w Eſſecowym Mieſcie bydſ oznacza- ie/ aby nasmierciſta czynil z mobilnoſcią/ y z ofiary Mieſce Światy/ iż nis ſo poſteczne poſtepiony/ iżte Augustyn. Świadeczy Lib. 10. de Ciuit. Dei cap. 11. Frequenter, inquit, Dæmones ſimulant ſe eſſe animas mortuorum ad confirmā- dum Gentiliū errorem. Eos preuznawa Chryſtoſom ſainty/ Homil. 29. Matth. D. Th. i. p. q. 117. art. 4. ad 2.

Tu dlatego iednak male ſi ebtroczać wierni y bogoboyni lues ſi: ed rātemania duſf zmärlych/ gdy we ſacie albo na ſienic z fir- my tego miedziu iſcie wſpomnienie/ o Ptorym oni wſypli aby by- ſo pracebſte. Ze wedlug rady wſypli/ tym ed oſtawicyſy male bydſ do dobrych czynów/ za ſwoich prijaciol zmärlych/ nie wſgledem taſiego peſes ſen wſpomnienia. Ktore može bydſ gmyſlo- ne od Czartu/ ale z ſamey miloſci przedwoonym. Albo te du- ſa ja ktoro ſe Mieſce Świate odprawia/ bydſ by ſi to domiale Bo- ſej/ y niepotrybowaſa taſiego ratumku peſes ſaimusny y Mo- bility Świate: albo tez za sprawiebliwym Godem Bożym bydſ by poſtepiona do piekla/ na male wiſciuſte/ zaczym wiſby by ony tebie dobre wſypli potytecze: Jednak taſie Ofiary Mieblitem. Nie bydſ by poſte: albowiem one Bog wedlug male ſaintey ſwejſi ſlawa nis te duſe/ Ktore ſa iſcie w Mieſcie Eſſcowych/ a nie male ſabwego ratumku ed prijaciol ſwoich. Na tego Auguſ- tyna Światy/ o taſie ſaimusach/ y mobilnach za zmärlych moſow. Melius enim ſupererunt ista eis, quibus nec obſunt, nec poſſunt, quam eis decrunt quibus poſſunt. In Enchi- ridion. cap. 103.

Tu ſi poſyponina ona bliiona Apparitione/ albo bliomie

Roku przeszlego 1654. Dusze ludne sprawaiedliwey i lepsze ná tew
czas w Mieście Czycowym bedacey / przy tym y czarta oney sie
wewszystkim sprzedawiaczego. Co sie dzialo w Watolnicy Miejs-
kiej pod Lublinem. Naprzod teby we dworze przy tym mie-
steczku dziala sie dusza / Ultima Iulii, sedlacz bardzo /
A potym glos iey byl sliszy / O Jezu Ukrzyzowanym toc cleskie
maki cierpis : y oznaymieszy osobie ktobysil / prosila o Mie S.
Modlitwy y Jamuzyny / wczalutrz teby Dzierszowca tamtych Mie-
siatosci sprawili obieg dla ubogich / y Mie Swiate sprowadzil / i
byly odprawowane za te dusze / za etery ona milosterny ucyznie /
dziesiatowala ma dluge gorace mięsy / y bogosławia mu / miedzy
inymi słowy to mowilec wiechcie też Chryskus Pan nadarmi Mie-
swietlym Ciałem swoim w gebiune śmierci twojej / żeś mie nies-
zadloma naczaril y ratował / oznaymieszy muje tuż leż wolna od
Mie Czycowym ale lepsze mie przypuszczona de więzienia swos-
ce swego. Prosilapotym aby też za dusza Siostry iey mowili zna
Litania o Imieniu Pana Jezusowym y inę modlitwy / Etore
ona sama zaczynala / a plezec onemowiczązla przed Krucifixem.
Zgdy mowili Agnus Dei, teby ona te siowa tą mowili Baran
tu Boży / Etory znosiły grzechy świata / zmiliu y sie nad dusza Sio-
stry mojej żelazicy. A gdy luž obycz miała ta dusza / opowiadając
iā / ze mi czart po obiektu moim przypiął / y glos moy zmyslać be-
zui / dyecz na wazpliwość przypiąć / ke moje rozmowy zwami : y
tak sie stało / iż w godzinę przyszeli Czart / y wiele złego bro-
gi / blaczonego dusza end powrócił sie muśiala / y wszystkich we dwor-
ze poturbilia do modlitwy / a zatym czart do lasu uciekł / y zapom-
niał iaby / aby wszyscy otacz w nocy nie śpali / ale aby kolicia wigiles
mali / y żeby z dusze świata gorzała. Gdy sie teby ludzie poczeli
gromec bożemu / na telle blyskie ręcey / zatym ta dusza prze-
miosła sie do Kościoła za Mieścię / y tam z ludźmi prawie co
bliżej dwu razy rano y niesporyd czesom rożne modlitwy odprawi-
zwonila / na Etore ona naprzod zdrożowała / we dwornie Kościo-
ny / zatym

by / zatym Kościół otwierano / y tam z ludźmi mowili Litania /
o Imieniu Pana Jezusowym / o Świętym Sakramencie / o
Świętej Pannie / o oblicie Litania Lauretańska / Psalmy Po-
butne y inę Etore ona zaczynała : a przed temi modlitwami naprzod
łampe zapalać kazała / zawsze naprzod zaczynały / Chwala Bogu
niech bedzie nasza wierność / albo wiechcie bedzie pochwalały Śla-
świetzy Sakrament / z wielka powaga to mowilec / Zatym skus-
dy serdeczny do ludzi czynił / do potuzy pobudzala / zbytki wosze-
takie ganiac / a miłowniki świętej biologowissie. Flabożenstwo do
Panny Świętej goraco zalecalo / do Etorego Świeżenice swos-
te nielako Panna Gwiazda zapominala / z Etore tej często osobne
modlitwy mowiala na dhorze : y same też te dusze zastawano / so-
bie osobno śpiewałyca Magnificat po Polsku / y Te Deum lau-
damus čichem glosem / y inę Modlitwy odprawiaćca. Pod czas
Misy Swiatej Eiedy Kapłan podnosił Święty Sakrament /
głosu mowili / zaintaryz Przezaphwaleńscie Ciało y Krew
Zbawiciela mego / a Eiedy Agnus Kapłan mowil / era też mowili
la Wårdenku Boży Przy mnisz grzechy świata / zmiliu y sie nad
dusza Siostry mojej żelazicy. Prośla też ludzi o trzy Paździęce / y
trzy pożdrawienia Panny Matrycy / za Dusze tej Siostry swojej /
Etore gdy odprawiili / powiedziałi potym / ietylko jeden Paździęk
przyjęty leż przed Mieściętem Bożym / zatym Kapłanem upra-
szczał o Te Deum Laudamus oznaymując im / iż luž Siostra iey
zostala wolna od mal Czycowych / co rádnie uczynili. Wybiacem
ludzi na telle blyskie rzeczy zdrożili sie / na osien Swięta Mie-
scia Bzienia Pana Matrycy było wielkie zgromadzenie rozmaitego sta-
nu / okolo pietnastu tysięcy ludzi / był w Jego Miłość E. Archidys-
ekon Królewski z Jego Mieś. E. Officialem Lubelskim Romis-
sarze od Jego Mieś. E. Wistupa Królem Siego. A Eiedy Czart
bławy robił co czesto by modli / to dusza kazała zaraż zabszonieć we-
dzionek Kościelny / albo ona sama zabszonila / za tym czart uciek-
nął / a Eiedy we dworze ten czart broił / mowiac słowa gługawe y
woszczęsne /

roścęczne/ a dźdżel go kromeda świecka potropić / to on z/wos
tał/ o luś d'la ża censem/ albo onem ułasł/ je go tami pomyłam
nienianie polewa.

Takie dźlowne rzeczy w tym miejscu mówionym/ przetwornie
Miesiąca w kwiecień się d'lały/ to jest/ ab vltima Iulii usq; ad
23. Septembry. Oczym jest serata gilitary/ wiktata; Inquisi-
cji dwudziestu świdłów przystępnych przed Przedem Rude-
mnym od Jego Miłi X. 25. Kupuła Królewstwo na to usłanym.
Oczym latu trochę & sumatim, taka rzecz d'lała/ y wif-
tem w żemi Lubelskiej d'lała wifomizem/ a to z obyczey
try Młaterye de Apparitionibus & Reuelationibus.

R O Z D Z I A L XX.

Reguły pewne z których ma się dochodzić, jeśli te obia-
wienia y widzenia, które kto udare miwać od
Boga, są prawdziwe.

Bartholomaeus Medina Ord. Pred. 3. p. q. 25. ar. 3. Etiam
Bractie Regul podanie z story do poznac mojemu Zeparytis i Kie-
melatice/ jeśli sa prawdziwe, ex parte videntis.

1. Naprzod/ Jeśli też story prawni o nich/ lub ręce tyb-
o Bogu d'wali/ y jeśli Czartem osiąr nie oddać.

2. Jeśli też członkiciem Kościoła Świętego Katolickiego
go: albo nie jest podlegany w diecezji Świętej Katolickiej i
nie Elentatus y Priscilla Heretycy, in: albo (i) z byli Katolik-
ami/ d'wali się za Proroki/ i wiele ludzi pozwadili.

3. Takiż ma się też wątrować żymet/ y okuczał: Jeśli
ależ żymet nie wypade przedci/ y rokodyż idzymet/ y do iż byli myśli-
ące wifom. Oczym malo się pytać Świadki/ Przytacieli/ y z
kiermi częsta tego żubra bryza.

4. Jeśli też roszczeby i roszczeni w swich sprawach y
egynadib/ y jeśli nie d'lały na proje d'wale.

5. Jeśli

O Skarbie nigdy nieprzebranym.

241

5. Jeśli zdrowy jest/ a nie śreny: albowiem taka choroba
bziożony w goreccę/ która sie zowite maligna, czasem d'lałe
rzeczy zwycięsić y flyć/ y drugim to powiedzieć czego żaden
nie wiedzi/ ani flyć.

6. Jeśli się zechę ioc sadib/ które częstotco obuśnia i
zawabia.

7. Dla czego te obudzenie publiczny stan mięszy lubżni/
jeśli głębokimy głosom/ albo wzgledem iżlego pojedku.

8. Jeśli takiego melancholia trapi/ albo jest skroćka zwes-
tlowy/ albowiem w starości wielki częstotco na rozmie świdno-
świe.

9. Ma się upatrzyć takiego żebnika/ jeśli jest solitari-
us, albo rabi się zdręczeni żebnika: jeśli pilnuje nabojańca/ i
czyli tej obrony smakuje: jeśli sat broynaż zbijana y w tym
sie źdysa/ które nie sa żadnym potory śmieczy.

10. Jeśli jest tlieliżysna albo tlieliżta/ jeśli blaknia-
ce sie/ a do tego świegotliwa/ jeśli zifacezna y spożona.

11. Jeśli często miewa widzenia/ y onyż fabie pragnie/ &
strony tego rokobliem madrych y doświadczonych garbi.

12. Jeśli dwamelatia y d'ppartyce poznawala sie naybars
wifem swoim swoim/ story do przewalec y iest effekt pabora.

13. Wnajd do tego potrzeba jeśli taki d'ciępi latek utra-
plata/ y jeśli to d'ciępliwie znosi/ albo też w nim desperacie.

14. Jeśli piechy postężony jest w ziemstwie/ osobliwie
gorby byli blaknioni/ która miewa rokobliu y nie jest spose-
bna do rokowania rzeczy trudnych/ y jeśli trostliwe/ y fróblis-
ne/ & jacy tego doffapita czego pragnie.

Jeśli sie teby takiż defekty zmydują w tyd/ story o iżkim
swobodzie dwamelatice albo obławnicidlo powidziale; mazre takiem
nie mabyli d'zna z strony tego/ & z rokobliem ludzi madrych.

Krotko iascze o tym podale Solitarius nauka/ jeśli perso-
nis nosie jedwab' wilka z strony takiż dwamelaticy. Persona, in-
quis,

quit, quæ in examine repertur humiliis, & præsentim si viuit sub obedientia Patris Spiritualis continua, cuius discretioni subiicit omnia: Et mens eius in oratione rapta in extasim sensit singularem dulcedinem amoris Diuini, & tunc in imaginaria Visione existens, aut sola intellectuali simplificata, sentit influxum Spiritualis luminis intellectualis veritatis Diuinæ, & manifestatur ei tunc veritas illius materia. Et semper vera prædicta in visionibus suis. A quibus Visionibus fructus ædificationis & emendationis sui & proximum semper procedit. Dico quod talis persona non illuditur a Diabolo, nec visiones illius sunt illusoriae & despiciendæ, immo totaliter sunt Diuinæ, & humiliter tanquam de manu Dei recipiendæ, & credendæ, ac omnimodè obedientiæ, & exequendæ, vt ex omnibus superadictis patet, & ex dictis omnium Doctorum, & Sanctorum Patrum super hac materia multifariè diffuse loquentium. Solitarius Alfon-sus Episcopus Gienensis in Prologo Reuelat. S. Brigitte in hac Lib. 7. cap. 7.

ROZDZIAŁ XXI.

VKtórym podaie się nauka Świętego Wincentego Zako-nu Kaznodziejskiego, tym ktorzy sobie pragna-objawienia Boskiego.

P. Jeroffa Flaubé in Tract. de Vita Spirituali, Et si dñe Bo-gu oddać/ y czasu je wifysiego serca słyszc / niedbał nie pragnie/ y nieprosi na modlitwie/ ani sie o to stara przez dobre uczynki/ aby miał latek wiadzenia y objawienia od Boga/ albo o latek- wiek nadchodenia/ Etore sa nad przyrodzeniem/ y nad zwycząj po-znosceny insygnia tych ktorzy miluię Pana Boga. Albowiem taki pragnienie nie może pochodzić tylko z rady/ y præsumptiæ latka- s siebie/ albo latek mylnej y proznej okrewości/ to jest ex Curi- ositate.

O Skarbie nigdy nieprzebranym.

ostate. Dla czego Bog czasem sprzedliwym swym Sudem priepuszcza potuszy Czartowstie na wiadzenie y oszukanie z namiestnikiem takiego. Na albowiem wieǳie ten ktorz w piśmie swym iest wiadomy/ iż te wiadzenia y nadchodenia/ albo racy počesny/ y smakowania dusze/ nie pozwalaja sie od Boga/ ale zawsze y pragnienia czyliego/ ani dla stanu duchowego tektonego ktorz o to prosil Pana Boga/ ale wedlug wolji y upodobania tego Boskiego/ y to wzgledem tey dusze/ ktorz iest počesny wielkiej/ y pragnienia bárow Boskich. A przeto godni so negany/ ktorzy z ta intentio ido spać/ życząc sobie/ aby sie im to przyenito/ czego pragna wie-dzieć przez objawienie; albowiem tym samem podaje sie dobromolisnie w potuszy Czartowstie/ y łatwo one za prawdziwe przyjmua.

Druga. Kto sie kocha z wielka bojaźnia y czciwości Bos-ka w rozmowach Boskich/ y w Modlitwie świętych. Niczay ta modlitwie albo Bogomylności nie ciępi żadney lubo naya mnicheszy počesny/ gby postrzeze/ iż pochodzi z górnego trzyma-nia y rozwinięcia o sobie. Albowiem wieǳie do kochania sie z samej wyrośliwości/ y opiniey dobrey v ludzi o sobie. Co łatwo roznać mo-że/ kiedy do serca tego taka myśl sie podaje/ iż iest godzien albo go-dna/ albo y stanu tego świata; albo teś Nicbierstwa počesny. Erzebałdy wieźleć/ iż dusza ktorz sie w taki roszczał kochaj- wiecie sie y wypada w wielkie bledy: albowiem Bog swym sadem sprzedliwem/ czasem dopuszcza diabla/ aby taka dusza zapalał do mianowaney počesny/ żeby wkorzenił w niej falszywe y bárzo niebezpieczne wkochnania/ y inne oszukania Czartowstie/ Etore o na-widz rozumie y trzymał iż sa prawdziwe: dla czego niezliczonych iest Person/ ktorz sa w tym od Czarta osiąkane. A przeto niechay to wie zaperone uczony Theolog/ iż wieleksza iest czasć tych/ ktorzy mie-sią zdrojowycenia/ zposiancow Antychrystowycy/ y ktorzy z tego źródła pochodzą.

Trzecia. Wszelkie wiadzenie y wszelkie nadchodenia/ lubo byloby byly lat nazacniczysze/ albo wielece poważne/ ktorze prowadzą czo-wieckade